

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Vývoj minitenisu na území Jihomoravského kraje 2005 - 2007

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Tomáš Kočib

Zpracoval:

Martin Jureček

duben 2008

Abstrakt

Název práce: Vývoj minitenisu na území Jihomoravského kraje 2005 - 2007

Title: Development of mini-tennis in South-Moravian region in 2005 - 2007

Cíle práce: Cílem bylo zjistit, jakým způsobem v letech 2005 – 2007 docházelo ke změnám počtu tenisových klubů, které se tréninku minitenisu věnují, stejně tak jako ke změnám struktury hráčské základny, na kterou je touto formou působeno.

Metoda: Pro zjištění požadovaných informací byl vypracován strukturovaný dotazník, který byl následně rozeslán zástupcům vybraných tenisových klubů příslušného regionu. Další metodou byla analýza dokumentů.

Výsledky: Výsledky poukazují na rozšíření zkoumaných ukazatelů během sledovaného období a na podmínky, ve kterých se tréninkové lekce minitenisu realizují.

Klíčová slova: sportovní příprava, minitenis, osobnost trenéra, tenisová výuka.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použil pouze literaturu uvedenou v seznamu bibliografické citace.

V Praze dne 12.4.2008

Martin Jureček
.....

Martin Jureček

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat Mgr. Tomáši Kočíbovi za odborné vedení práce, cenné rady a praktické zkušenosti.

Svoluji k zapůjčení své diplomové práce ke studijním účelům.

Prosím, aby byla vedena přesná evidence vypůjčovatelů, kteří musejí pramen převzaté literatury řádně citovat:

Jméno a příjmení: Číslo obč. průkazu: Datum vypůjčení: Poznámka:

Seznam zkratk:

ČSTV.....Český svaz tělesné výchovy

ČTS.....Český tenisový svaz

OTS.....Okresní tenisový svaz

Seznam grafů:

Graf 1. Důležitost motorických schopností v tenisu

Graf 2. Počet klubů účastnících se soutěží družstev

Graf 3. Počet družstev účastnících se soutěží družstev

Graf 4. Účastníci soutěží družstev v minitenisu

Graf 5. Povrch dvorců v zimním období

Graf 6. Typ haly

Graf 7. Hráčská základna minitenisu

Graf 8, 9. Struktura hráčské základny v závislosti na věku

Graf 10. Struktura hráčské základny z hlediska pohlaví

Graf 11. Hráči účastnící se soutěží minitenisu

Graf 12. Hráčské zkušenosti

Graf 13. Trenérská licence

Seznam tabulek:

Tab. 1. Charakteristika trenérů minitenisu

OBSAH

1. ÚVODNÍ ČÁST	9
2. TEORETICKÁ ČÁST	10
2.1. Sportovní výkon a sportovní výkonnost	10
2.2. Cíle a úkoly sportovní přípravy dětí	11
2.3. Základní koncepce sportovní přípravy dětí	12
2.4. Pedagogické zásady	14
2.5. Mladší školní věk	15
2.6. Respektování věkových zákonitostí vývoje organismu a osobnosti	16
2.7. Kondiční nároky tenisu a jejich důležitost	17
2.8. Trenér	17
2.8.1. Osobnost trenéra	18
2.8.2. Pedagogické schopnosti a dovednosti	20
2.8.3. Typy žáků	20
2.9. Individuální a skupinový trénink	21
2.10. Statické a dynamické postupy	22
2.11. Sportovní hry	23
2.12. Český tenisový svaz	23
2.13. Způsoby tenisové výuky	25
2.13.1. Pálkový tenis	26
2.13.1.1. Metodické pokyny pro pálkový tenis	26
2.13.1.2. Vybavení pro pálkový tenis	27
2.13.2. Minitenis	27
2.13.2.1. Vybavení pro minitenis	29
2.13.2.2. Pravidla minitenisu	29
2.13.2.3. Minitenisové soutěže v České republice	30

3. VÝZKUMNÁ ČÁST	33
3.1. Cíle a úkoly výzkumu	33
3.2. Metodika výzkumu	34
3.2.1. Charakteristika použitých metod	34
3.3. Charakteristika sledované skupiny	37
3.4. Organizace výzkumu	37
4. VÝSLEDKY	39
4.1. Klub	39
4.2. Hráč	42
4.3. Trenér	45
4.4. Tréninková jednotka	47
5. DISKUSE	49
6. ZÁVĚR	51
7. SEZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ	53
8. PŘÍLOHY	55

1. ÚVOD

Tenis je v současné době celosvětově velmi oblíbeným sportovním odvětvím, kterému se věnují hráči bez rozdílu věku a pohlaví. Hraní tenisu jim pomáhá plnit jejich rozličné cíle, kterými nemusí být pouze dosahování maximální sportovní výkonnosti, ale rovněž snaha udržet si dobrou tělesnou kondici, možnost navazování nových kontaktů či střetávání se s přáteli. Ačkoli k výuce tenisu může jedinec přistoupit v podstatě kdykoliv, nejvhodnější a doporučované je začít již v období mladšího školního věku, tedy ve věku 6–10 let. Důvodem je skutečnost, že tento věk je optimální z hlediska motorického vývoje jednotlivce. Při výuce tenisu této věkové kategorie se v minulosti uplatňovala řada způsobů, které jsou v posledních letech doplňovány či úplně nahrazovány výukou prostřednictvím minitenisu. Jedná se o metodický prostředek využívající vybavení uzpůsobené dětem, které jim má pomoci ke snazšímu osvojení herních dovedností potřebných pro jejich budoucí tenisový růst. Tyto dovednosti jsou dětem vštěpovány zábavnou formou, což by mělo mít za následek, že budou tréninkové jednotky brát nejen jako prostor k samotnému učení, ale rovněž jako hru.

Jedním z hlavních důvodů realizace minitenisu bylo přilákat k tenisovému tréninku více zájemců a v tenisových školách se jim pomocí minitenisu věnovat. Tato forma by u jedinců měla vzbudit zájem o vykonávání aktivity, které se pak budou moci věnovat rovněž v dospělosti.. Pro téma své diplomové práce jsem se rozhodl na základě svých zkušeností s tenisovým tréninkem této věkové kategorie. Tenisový oddíl, kde působím, již výuku pomocí tohoto metodického prostředku již několik let praktikuje a má s minitenisem dobré zkušenosti.

Z těchto důvodů jsem se rozhodl zjistit, jak jsou původní ideje minitenisu ve sledovaném regionu naplňovány a zda se vyvíjí předpokládanou cestou.

Cílem této práce není aplikace výsledků vybraných tenisových klubů na jižní Moravě na celou Českou republiku. Na základě níže uvedeného výzkumu se zaměřuji na více analytický pohled vybraného vzorku. Dá se nicméně předpokládat, že podobné trendy panují i v jiných oblastech, než pouze na území Jihomoravského kraje.

2. TEORETICKÁ ČÁST

2.1. Sportovní výkon a sportovní výkonnost

Sportovní výkon patří k základním kategoriím sportu. Soustředuje se v něm veškerá snaha sportovců, jejich trenérů a funkcionářů, pro sportovní veřejnost je nejvýznamnější hodnotou sportu.

Sportovní výkon je výrazem schopností sportovce, rozvíjených cílevědomým dlouhodobým tréninkem. Je cílem tréninkového procesu, ale současně i procesem rozvoje sportovce. Proto je chápán současně jako průběh i výsledek tréninku ve sportovní činnosti.

„**Sportovní výkon** charakterizujeme jako aktuální projev specializovaných schopností sportovce (výsledek adaptace) v uvědomělé činnosti zaměřené na řešení pohybového úkolu, který je vymezen pravidly dané sportovní disciplíny“.

(Choutka, Dovalil, 1991, s. 8)

Dispozice opakovaně podávat sportovní výkon bývá označována jako **sportovní výkonnost**. Sportovní výkonnost se formuje postupně a dlouhodobě, a je výsledkem přirozeného růstu a vývoje jedince, vlivů prostředí a vlastního sportovního tréninku. Proto je třeba zvyšování výkonnosti chápat v širších souvislostech.

Organizovaný sportovní trénink znamená řízené ovlivňování výkonnostního růstu jedince s cílem dosáhnout takových změn, aby se zvyšovala úroveň trénovanosti sportovce. Ta se stává základem aktuálního sportovního výkonu (Dovalil, 2002, s. 14).

Ve sportovním výkonu se odrážejí:

- **vrozené dispozice**, mající povahu vloh, nadání či talentu, které jsou však skryté. Vhodnou pohybovou aktivitou se umožní jejich projev a odhalí i jejich míra.
- **vliv přírodního a sociálního prostředí**, projevující se rozvinutím vrozených dispozic. Je dán podmínkami v nichž se jedinec vyvíjí. Rozhodující roli hrají

- **vliv tréninkového procesu**, představující dlouhodobě a cílevědomě působící soubor adaptačních podnětů rozčleněných do příslušných etap sportovního tréninku jejichž obsah i stavba odpovídá věkovým zvláštnostem rozvoje organismu.

Struktura sportovního výkonu

Působením vlivu vrozených dispozic, prostředí a záměrného tréninku se postupně vytváří skladba psychofyzických předpokladů k různým typům sportovních činností. Z teoretického hlediska lze sportovní výkon chápat jako celek, v jehož rámci však na sobě vzájemně závisí, vzájemně na sebe působí, podmiňuje se a také často kompenzuje, řada faktorů. Rozbor struktury slouží v praxi jako orientační model, ukazující vztah jednotlivých částí sportovního výkonu, popř. konkretizují i míru rozvoje jednotlivých schopností pomocí příslušných parametrů.

V množině proměnných, které výkon ovlivňují a vytvářejí, lze rozlišit:

- **faktory somatické**, zahrnující konstituční znaky jedince, vztahující se k příslušnému sportovnímu výkonu.
- **faktory kondiční**, tj. soubor pohybových schopností.
- **faktory techniky**, související se specifickými sportovními dovednostmi a jejich technickým provedením.
- **faktory taktiky**, jako součást tvořivého jednání sportovce.
- **faktory psychické**, zahrnující kognitivní, emoční a motivační procesy uplatňované v řízení a regulaci jednání a vycházející z osobnosti sportovce (Dovalil, 2002, s. 17).

2.2. Cíle a úkoly sportovní přípravy dětí

Hlavním cílem přípravy v dětském věku je vytvářet předpoklady pro pozdější trénink a výkon. Tyto předpoklady by měly umožňovat zvýšení a prokázání výkonnosti ve věku, kdy pro to budou optimální podmínky.

Trenér by měl dbát na všestranný rozvoj jejich osobnosti. Není správné nutit děti bez ohledu na jejich schopnosti k nadměrnému tréninkovému zatížení jednostranně pouze na tenis, bez ohledu na jejich školní prospěch či společenské uplatnění.

Trenér by měl dbát na všestranný rozvoj jejich osobnosti. Není správné nutit děti bez ohledu na jejich schopnosti k nadměrnému tréninkovému zatížení jednostranně pouze na tenis, bez ohledu na jejich školní prospěch či společenské uplatnění.

Úkoly sportovní přípravy mládeže v tenisu, za jejichž plnění by měl být zodpovědný každý, kdo organizuje a řídí sportovní činnost, jsou:

1. **úkol zdravotní**, jehož respektováním by se mělo bránit nadměrnému fyzickému a psychickému zatěžování organismu dítěte a zároveň by se měly vytvářet podmínky pro co největší snižování úrazovosti. Často se ve sportu můžeme setkat s tím, že trenéři zatěžují děti velmi nevhodným způsobem, bez ohledu na následky, jaké by to mohlo mít důsledky pro jejich následný vývoj. Následná poškození pak mohou nabýt podobu jak fyzickou, tak i psychickou.
2. **úkol vzdělávací**, který zajišťuje každému jednotlivci plynulé zvyšování úrovně pohybových schopností, rozšiřuje vědomosti o sportovním tréninku, o činnosti v utkání o životosprávě, o hygieně, o regeneraci a o dalších oblastech souvisejících se sportovní činností.
3. **úkol výchovný**, který určuje zodpovědnost za chování a vystupování dětí ve sportovním prostředí i mimo něj, zdůrazňuje kladné morálně volní a charakterové vlastnosti a vede ke splnění všech stanovených povinností.

Jestliže jsou výše uvedené úkoly aktuální záležitostí a je možné je plnit v každé tréninkové jednotce i mimo ni – prakticky každodenně, respektování principů sportovní přípravy by mělo být založeno na vědomí, že současná tréninková činnost a momentální úroveň výkonnosti hráče jsou jen určitým stupněm v jeho mnohaletém sportovním vývoji. Tuto výkonnost je třeba promyšleně zvyšovat, aby hráč dosáhl svého maxima v době, kdy má pro to ty nejlepší předpoklady, tj. v dospělém věku, aby dosažená sportovní výkonnost odpovídala v plné míře jeho schopnostem a neměla jen krátkodobé trvání.

2.3. Základní koncepce sportovní přípravy dětí

Na podstatu sportovní přípravy dětí existují dva různé názory. Prvním je snaha o nejvyšší sportovní výkonnost již v útlém dětství a nazýváme jej **ranou specializací**.

Druhý názor říká, že výkonnost by měla být přiměřená věku, dětství a mládí je pouze přípravnou etapou k dosahování maximálních výkonů. Tento názor je označován jako **trénink přiměřený věku**.

Zatímco v rané specializaci se děti přizpůsobují tréninku, u tréninku přiměřenému věku se trénink přizpůsobuje dětem. V praxi to znamená, že v koncepci rané specializace je na děti pohlíženo prostřednictvím tréninku dospělých – výkon je na prvním místě, vše je mu podřízeno.

Trénink odpovídající vývoji chápe, že děti nemohou zvládat ihned vše. Obsah i formy zatížení jsou přiměřené věku a schopnostem dětí, výkon je chápán jako perspektivní cíl, důležitější než výsledek je nasazení a elán při soutěžích. V tréninku je důležité i přiměřené ocenění, radost a prožitek dětí.

Základním rozdílem je však obsah tréninku. Charakteristickým rysem koncepce rané specializace je zaměření tréninku na okamžitý výkon. Využívají se prostředky a formy, které vedou rychle k cíli – momentálnímu úspěchu. Právě toto, většinou monotónní zatížení vede velice často k jednostrannosti. Dítě umí pouze úzkou řadu pohybů, které nemají širší základnu. Významným negativním aspektem vysoce specializovaného tréninku mohou být i určitá zdravotní rizika – oslabení nezatěžovaných svalů a naopak přetěžování svalů zatěžovaných. Dalším významným nebezpečím této jednostrannosti je limitace v pozdějším tréninkovém rozvoji.

Koncepce tréninku přiměřeného věku si klade za cíl vytvořit co možná nejlepší předpoklady pro pozdější rozvoj. Jeho podstatou je vytvoření co největší zásobárny pohybů. Ta má význam nejen pro činnost centrální nervové soustavy, ale také v určité pohybové zkušenosti, která dále umožňuje rozvíjet kvalitu pohybů v dané specializaci. Pestré zásobárny pohybů je potom v tréninku dosahovaného pomocí všeobecné a všestranné přípravy.

Všeobecná příprava znamená taková cvičení, jejichž obsah nesouvisí s obsahem specializace, na kterou se dítě zaměřuje (Perič, 2004, s. 39).

Všestrannost je pojem, který se ve sportovním tréninku užívá velmi často, ale jeho obsah nebývá vždy jasný a interpretuje se nesprávně. Stručně řečeno trénovat všestrannost znamená orientovat se doporučně na všechny hlavní svalové skupiny, stimulovat všechny pohybové schopnosti a osvojovat si základy širšího okruhu pohybových dovedností, tzn. v tréninku používat i jiná cvičení, než vyžaduje pohybový

obsah vybrané specializace. Cílem takového tréninku je vytvořit co nejširší pohybový fond, ze kterého se čerpá v pozdějších obdobích dlouhodobého tréninku. Toto zaměření má význam všeobecně rozvíjející, tj. cvičení zajišťuje především přirozený rozvoj, jsou prostředkem upevnění zdraví, stávají se odrazovým můstkem pro pozdější specializovanou činnost a výkonnost a zvyšují celkovou odolnost (Dovalil, 2002, s. 290).

Zanedbání všestranné tělesné přípravy vede často k zastavení výkonnostního růstu. U mládeže a zejména u dětí do 10 let má ve cvičebních hodinách všestranná tělesná příprava převládat. Všestrannou tělesnou přípravou rozvíjíme základní pohybové vlastnosti obratnost, sílu, rychlost a vytrvalost.

Zkušenosti dokazují, že jakmile se na tenis začne specializovat talentovaní a akcelerovaní jedinci již v 6 letech a přitom zanedbají všestrannou přípravu, často je po krátkém čase předběhnou vrstevníci začínající později, kteří se mezitím věnovali rozličným jiným sportům, zvláště míčovým hrám. Právě prostřednictvím větších míčů získá dítě odhad pro výšku, směr rychlost a odraz. Potom se mu i lépe učí základní údery s tak malým míčem, jako je tenisový (Mečtír, Nakládal, 1995, s. 14).

S tím souvisí také další požadavek, aby totiž vedle tenisového tréninku pěstovaly děti i jiné sporty jako košíkovou, kopanou, házenou, lední a pozemní hokej. Doporučujeme také squash, badminton a stolní tenis. Tím se u nich vyvine všeobecná šikovnost, cit pro míč a současně tenisová šikovnost a dále koordinace. Zvýší se jejich motivace k sportu. Ale to vše se dělá mimo tenisový dvorec (Stojan, Brabenec, 1999, s. 123).

2.4. Pedagogické zásady

Sportovní příprava dětí by se neměla zaměřovat pouze na dosahování maximálních sportovních výsledků, ale nese v sobě i požadavky výchovné. Každý, kdo má možnost pedagogicky působit na dětskou populaci, by si měl být vědom zásad práce s touto skupinou.

Mezi ty hlavní a nejčastěji uváděné zásady patří:

- **zásada uvědomělosti a aktivity** (pro uplatňování této zásady je důležité pochopení smyslu a podstaty prováděné činnosti i ztotožnění se s tím, proč a jak se daná činnost nacvičuje).

- **zásada názornosti** (znamená účelné využívání všech prostředků k rychlému a pokud možno co nejdokonalejšímu vytvoření správné představy o pohybu).
- **zásada soustavnosti** (vytváří požadavek na řazení obsahu tréninku v krátkodobém i dlouhodobém horizontu tak, aby na sebe naučené dovednosti a znalosti navzájem navazovaly a utvářely ucelený systém).
- **zásada přiměřenosti** (obsah i rozsah tréninkového zatížení, jeho obtížnost i způsob trénování mají odpovídat stupni psychického rozvoje, tělesným schopnostem dítěte, jeho věkovým zákonitostem a individuálním zvláštnostem).
- **zásada trvalosti** (podstatou této zákonitosti je efektivní zapamatování si vědomostí a dovedností, které se děti učí, s tím, že si je dokážou kdykoli vybavit a prakticky je použít) (Perič, 2004, s. 23-24).

2.5. Mladší školní věk

Jelikož se ve své práci věnuji minitenisu, který umožňuje tenisový výcvik dětem ve věku do 10 let, který bývá rovněž nazýván mladším školním věkem, pokládám za důležité uvést základní informace o odlišnostech této skupiny oproti dospělé populaci. Mladší školní věk je dobou plynulého růstu všech orgánů. Rovnoměrně přibývá síly a vzrůstá celková výkonnost. Kostra a zakřivení páteře však nejsou zdaleka vyvinuty, proto je důležité věnovat dostatečnou pozornost návyku správnému držení těla.

Dovalil (2002) definuje věkové zákonitosti jako změny tělesných rozměrů a proporcí ve stavbě i funkci tělesných orgánů, v psychice i ve vztahu k ostatním, v chování a výkonnosti.

Kromě kalendářního věku, který je dán datem narození, hraje ve sportu roli rovněž věk biologický (skutečný dosažený stupeň vývoje).

Děti tohoto věku mají rády všechny přirozené činnosti, běhání, skákání, šplhání a hry. Pohyb je pro ně potěšením, a proto je do sportovní činnosti není třeba nutit. Spíše je nutno kontrolovat množství a charakter jejich tělesné aktivity. Pohyb v tomto období působí dětem radost. V tréninku a soutěžení musí dominovat **herní princip** a příjemné zážitky.

Herním principem rozumíme vedení přípravy nejmladších dětí tak, aby veškerá činnost nebo alespoň většina byla realizována formou hry – tzn. jako svobodné, radostné činnosti, nikoliv jako strohá povinnost. Herní princip vede ke spontánnosti pohybu, kdy na děti není vyvíjen tlak z hlediska výkonu či průběhu činnosti a přináší pozitivní prožitek. Cvičení, ve kterých děti emotivní prožitek nemají, jsou pro ně nezáživná a velice rychle je přestanou bavit. Pokud si hrají, jsou schopny činnost vykonávat dlouho bez větší únavy. Při uplatnění herního principu je tento tlak minimalizován, a děti se tedy mohou, bez větších obav z hodnocení ze strany trenéra projevovat.

Ve většině případů lze herní princip uplatnit a pokud ne, doporučuje se taková cvičení prokládat činností, která znaky hry má, třeba volnými drobnými honičkami apod.

Zvyšovat efektivitu přípravy umožňují i nejrůznější pomůcky: stojany, kužely, malé branky, překážky, ale i množství míčů, náradí apod. Jejich využití ve cvičeních (pro slalomové a překážkové dráhy apod.) má význam pro pozdější speciální dovednosti. Každá tréninková skupina by měla mít potřebný počet pomůcek. Z modernějších pomůcek je to především videotechnika (Dovalil, 2002, s. 196).

2.6. Respektování věkových zákonitostí vývoje organismu a osobnosti

Respektování zákonitostí ontogeneze se v první řadě odráží ve znalostech **senzitivních období** vývoje motoriky a v jejich dodržování.

V lidském životě jsou určitá období, která jsou více či méně vhodná k určité činnosti. Např. je známo, že jazyky se učíme nejrychleji v ranném dětství. Nejlepší předpoklady pro fyzicky náročnou činnost má člověk v mládí. Není tedy lhostejné, ve kterém věku budeme rozvíjet určitou schopnost. Ve vývoji jedince existují určitá období, která se nazývají senzitivní (citlivá), ve kterých dochází k nejvýraznějšímu nárůstu předpokladů pro rozvoj konkrétní činnosti. Proto je vhodné, abychom v senzitivních obdobích využívali možnosti tohoto urychleného nárůstu a tyto činnosti rozvíjeli. Rozvíjet určitou pohybovou schopnost v jiném věku než v příslušném senzitivním období, je neefektivní a časově nevhodné (Pavliš, 1995, s. 65).

Období mladšího školního označují mnozí jako nejpříznivější učební léta. Tento věk je senzitivní především pro schopnosti koordinační a rychlostní, hlavně rychlosti

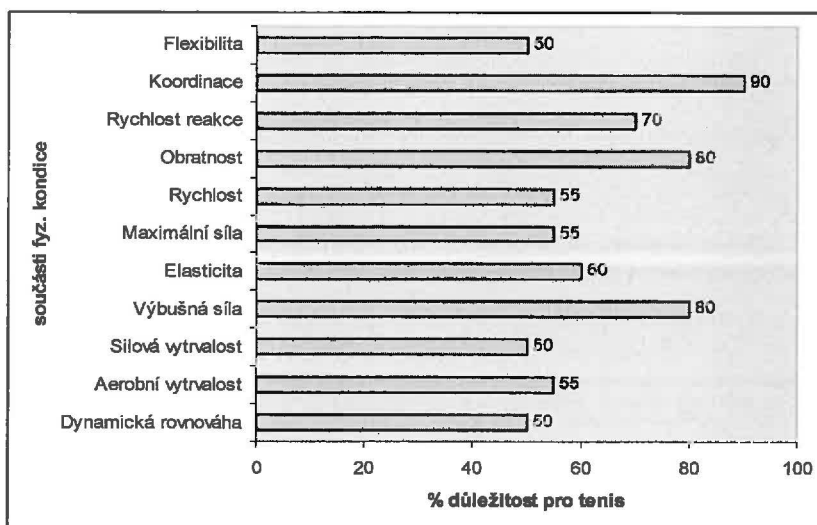
reakční a frekvence pohybů. V rámci přirozeného zvyšování silových schopností je možné stimulovat zčásti i schopnost akcelerace a rychlost lokomoce. Přiměřené je i možné zařazování dynamických rychlostně silových cvičení bez doplňkového odporu.

2.7. Kondiční nároky tenisu a jejich důležitost

S ohledem na tenis získávají některé motorické schopnosti na preferencích. Jedná se hlavně o schopnosti rychlostní, rychlostně silové, silově vytrvalostní a obratnostní.

Schönborn (1999) vyjádřil tuto důležitost procentuálně (viz. graf 1).

Graf 1. Důležitost motorických schopností v tenisu

Z uvedeného grafu vyplývá, že vedle obratnosti (koordinace) má největší důležitost pro tenisový výkon rychlost a síla. Hlavně pak rychlost akční a síla výbušná. Pokud se v tréninkovém procesu budeme rozvoji těchto motorických schopností věnovat nedostatečně, anebo v nevhodných obdobích, položíme již tady základní překážky limitující budoucí tenisový růst.

2.8. Trenér

Pokud má dítě v budoucnu dosahovat elitních výkonů, je třeba, aby mělo velmi dobré vrozené předpoklady, potřebné podmínky pro trénink, ale především vhodný obsah tréninku. Zatímco vrozené předpoklady, neboli míru talentu, ovlivní trenér jen

velmi obtížně a podmínky jsou většinou také relativně stabilní, obsah tréninku je to, co trenér může ovlivnit doslova zásadně.

Hlavně na osobě trenéra tedy závisí, zda v průběhu tréninkové jednotky nabídne hráči takovou programovou náplň, která bude vhodná pro jeho následující výkonnostní růst. Přitom je třeba pohlížet na individuální potřeby každého jedince, protože co může být vhodné pro jednoho, nemusí již stejným způsobem platit na druhého.

Každá osoba je autonomní a neporovnatelnou jednotkou skládající se z mnoha fyzických a psychologických faktorů, které dohromady utváří jedinečnou individualitu. Z důvodu nerozeznání, neresppektování, vědomého či nevědomého potlačování silných stránek a dovedností již skončilo mnoho hráčů s vrcholovým potenciálem.

„Every person is an autonomous and incomparable unit composed of many physical and psychological factors, which together make up their special and unique individuality.

How many potential top players have dropped out and failed because their individual strengths and abilities were not recognised or not respected or even knowingly or unknowingly suppressed“ . (Schönborn, 1999, s. 71)

2.8.1. Osobnost trenéra

Osobnost trenéra je zásadní předpoklad toho, aby vůbec dítě tenis hrát začalo, tréninky ho bavily a s tenisem i nadále pokračovalo. Tím jsou na osobu trenéra mládeže kladeny ty nejvyšší odborné požadavky. Tenisový trenér by měl dětem nejen umět ukázat tenisové údery a naučit děti hrubou techniku hry v jednoduchých přiměřených podmínkách, ale nenásilnou formou nastítnit i tenisová pravidla, seznámit je s jejich úskalími zařídit to, aby se děti na dvorci snažily a trénink je bavil. Děti by se na trénink měly těšit a ne na trénink docházet pouze z donucení a povinností (Langerová, Heřmanová, 2005, s. 31).

Práci trenéra dnes chápeme jako specifickou pedagogickou činnost. Skutečným povoláním se trenérství stává až v době nejnovější, ve které se jednoznačně zdůrazňují jak výkonnostní, tak i výchovné aspekty sportu a je podporováno zajištěním obou těchto stránek prostřednictvím usměrněné přípravy trenérů.

Každá práce s lidmi – a pedagogická tím více – je náročná svou komplexností. Trenér má v prvé řadě plnit dva hlavní úkoly (výkon a výchova). Dále má jeho práce dvě stránky, a to teoretickou a praktickou. Nejen že dnes nevystačí se zkušeností z vlastní praxe a základního studia, musí nejen sledovat novinky a získávat informace o družstvech soupeře, ale také plánovat veškerou činnost družstva, dělat přípravy, zhodnocovat výsledky své práce atp. (Svoboda, Vaněk, 1986, s. 119).

Být trenérem dětí je složitá činnost vyžadující množství znalostí z různých oborů. V praxi se často stává, že s trénováním dětí začínají sportovci po ukončení své aktivní kariéry. Zcela určitě mají jeden z důležitých předpokladů být dobrým trenérem, a to znalost vlastní disciplíny a schopnost předvést základní dovednosti. Ale jenom tohle dnes nepostačuje. Takovým trenérům často chybí hlubší znalosti o jejich mladých svěřencích a o přístupu k tréninku v dětském věku. Proto je znalost vlastní specializace jistě výhodou, ale ještě nezaručuje dostatečnou kvalitu tréninkového procesu.

Trenér by měl být nejen schopen pouze demonstrovat údery, nahrávat kvalitně míče a hrát přiměřené výměny se svými svěřenci, ale rovněž mít základní teoretické znalosti z oblasti sportovních věd, biomechaniky, sportovního tréninku, sportovní psychologie, základů sportovního lékařství, první pomoci a výživových programů. Dobrý trenér by se měl neustále učit od svých úspěšných kolegů, vyhledávat a číst tenisovou literaturu, navštěvovat turnaje, sledovat přední hráče v televizi, zajímat se o aktuálních metodických protředcích výuky, neboť tenis se stejně jako ostatní sportovní hry neustále vyvíjí.

Jankovský (2002) považuje za základní předpoklady dobrého trenéra:

1. přiměřenou herní úroveň
2. znalost tenisové hry v plném rozsahu, tj. znalost pravidel, držení rakety, techniky, ale i historie
3. dobré vystupování a celkový vzhled, přesnost, dochvilnost, sebevědomí
4. dobré komunikační schopnosti
5. dobré organizační a vůdcovské schopnosti

Mečíř, Nakládal (1995) uvádí, že při dětském tenise se často střetáváme se dvěma protichůdnými názory. Jedny hovoří o tom, že pro začínající děti stačí slabší trenér. Ty druhé pak říkají, že je potřeba, aby se dětem věnoval zkušený trenér s dobrou

herní úrovni, který hned na začátku dokáže dětem vštěpit správnou techniku, styl hry, i vybudovat jejich vztah k tenisu.

2.8.2. Pedagogické schopnosti a dovednosti

Pedagogické schopnosti a dovednosti jsou základem pedagogické činnosti každého učitele či trenéra. Na jejich základě jsou vybíráni kandidáti na tuto práci. Proto, abychom je mohli dále rozvíjet a posilovat, potřebujeme znát jejich základní počet, strukturu, vzájemné vztahy. Tyto informace je potřeba znát ke studiu jak magisterskému, postgraduálnímu, tak i v pedagogické praxi.

Mezi základní pedagogické schopnosti a dovednosti patří:

- a) pohybové schopnosti a dovednosti,
- b) didaktické schopnosti,
- c) percepční schopnosti,
- d) expresivní a komunikativní schopnosti,
- e) organizační schopnosti,
- f) mentální a tvůrčí schopnosti,
- g) akademické schopnosti (Rychtecký, Fialová, 2004, s. 106).

2.8.3. Typy žáků

Při vzájemné interakci mezi hráčem a trenérem by měl trenér brát v úvahu individualitu každého jedince a volit vhodné prostředky, které mu pomohou k dosažení požadovaných výsledků.

Při učení se pohybovým dovednostem platí, konstatují Crespo, Miley (1998), že:

- 83% hráčů se nejlépe učí na základě ukázky (názorná demonstrace) – **vizuální typy**
- 11% hráčů se nejlépe učí na základě vysvětlení (verbální informace) – **verbální typy**
- 6% hráčů se nejlépe učí na základě ostatních smyslových vjemů – **kinestetické typy**.

Z tohoto jednoznačně vyplývá, že názorné předvedení úkolu či úderu má být využíváno více než verbální vysvětlování. Je tedy jasné, že metodické postupy praktikované úspěšně na jedny svěřence, nemusí ještě nutně fungovat na druhé. Je proto třeba, aby si byl trenér těchto záležitostí vědom, zajímal se o individuální odlišnosti hráčů, a snažil se vždy v tréninkovém procesu působit vhodným způsobem na každého z nich.

2.9. Individuální a skupinový trénink

V případě, že rodič přihlásí svého potomka k tenisovému tréninku, má možnost hned zpočátku zvolit individuální anebo kolektivní formu tréninku. Individuální trénink, kdy se celou hodinu věnuje trenér pouze jedinému svěřenci, je intenzivnější, dochází při něm k rychlejšímu nácviku tenisových dovedností a zároveň se trénující může systematictěji zaměřit na odstraňování chyb. Vzniká i užší vazba mezi trenérem a jeho svěřencem. Ne vždy je to však ta pravá cesta. Žádnému dítěti ještě neškodily začátky v tenisové skupině. Osamostatnit se může vždycky. A při pozdějším přechodu k individuálnímu tréninku se může již cíleně a systémově zaměřit.

Individuální trénink

Většina rodičů se domnívá, že individuální trénink je nejlepší a nejefektivnější možnou formou přípravy jejich dítěte. Samozřejmě, z části je na tom mnoho pravdy, ale neplatí to za všech okolností, pro všechny věkové kategorie i veškeré etapy sportovní přípravy. Zejména pro začátečnický je skupinový trénink mnohem vhodnější a výhodnější (a to nejen po finanční stránce).

Pojem individuální trénink chápeme jako trénink jednoho hráče s trenérem, eventuálně dvou hráčů řízených trenérem, který aktivně do hry nezasahuje. Tato druhá forma nepřichází u začátečnicků v úvahu, jelikož ti si samy spolu nezhrají.

Skupinový trénink

Cílem skupinového tréninku je vytížení všech zúčastněných hráčů. Pro trenéry je příprava tohoto typu trénování náročnější, jelikož musí souběžně zaměstnat na dvorci víc dětí na dvorci. Hodinu si musí promyslet nejen z hlediska časového, ale musí brát zřetel také na výkonnostní složení skupiny dětí. Velice špatným příkladem, jak nemá skupinový trénink ani omylem vypadat, je zástup dětí v řadě, z nichž každý odehraje jeden míč a vrací se zpět (do nečinnosti) na konec dlouhé fronty.

Skupinová forma tréninku se v praxi používá při nácviku a ve všech fázích zdokonalování technické a speciální přípravy. Myslím, že speciálně pro základní výcvik dětí ve věku 5-7 let je kolektivní forma daleko nejvhodnější.

I v žákovské kategorii by měl skupinový trénink převažovat nad tréninkem individuálním.

K tomuto doporučení vedou následující důvody:

- při skupinovém tréninku mají děti možnost neustálého srovnávání s ostatními, což je motivuje a zároveň vychovává k větší psychické odolnosti
- skupinový trénink je variabilnější a zábavnější. Je při něm možno modelovat herní situace proti různým typům hráčů
- míče hrané tréninkovými partnery se chovají podobně jako míče hrané soupeři v zápase (na rozdíl od míčů hraných trenérem).
- děti, které společně trénují, mívají zpravidla kamarádské vztahy, což se přenáší do celkové atmosféry v družstvu a klubu.
- finanční aspekt. Náklady na trenéra a dvorec nebo halu se rozdělí mezi více dětí.

2.10. Statické a dynamické postupy

Za účelem zjednodušení vyučovacích postupů rozlišují Crespo, Miley (2002):

1. Statické (nahrávací postupy)

2. Dynamické postupy (ve výměně)

1. Tyto postupy velice málo podporují pohybovou složku hráče, týkající se zaujímání postavení. Nejprve je míč nahazován rukou trenéra či dalšího svěřence tak, aby cvičící mohl pracovat na nácviku techniky. Hráč pracuje na zdokonalování správné úderové činnosti, ale již nezlepšuje dovednost vnímání, nezbytnou k samotné tenisové hře.

2. Tyto postupy již zasahují jak dovednosti vnímání, tak i zobrazovací. Trenér určuje (vybírání) pro svěřence cvičení, při nichž dochází již k vyměňování míčů a která pomáhá hráčům zlepšovat pohyb k míči a jejich pozorovací schopnosti. Při aplikaci tohoto typu postupu musí trenér přijmout, že vlastně úderová akce užitá ke splnění úkolu může být vzdálená od „dokonalé techniky“, kterou se naopak snaží rozvíjet postupy statické. U dynamických postupů výměny postupně nabírají na obtížnosti. Začíná se zkráceným

nápřahem a volným odehráním přes pomyslnou síť nebo blízko sítě odehráním přes ni. Se zdokonalováním ustupuje svěřenec mírně od sítě vzad s postupným zvětšováním nápřahu a protažení, že se dostane k základní čáře.

2.11. Sportovní hra

Sportovní hra je soutěživá činnost dvou soupeřů v jednotném prostoru a čase, kteří podle institucionálně schválených pravidel usilují o prokázání vlastní převahy lepším ovládním společného předmětu (Táborský, 2007, s. 7).

Tenis je sportovní hra síťového typu. Úkolem každé ze soupeřících stran je dopravit úderem rakety míček přes středovou síť na polovinu soupeře tak, aby ho ten nebyl schopen vrátit zpět. Hrají proti sobě jednotlivci, dvojice či družstva (Táborský, 2005, s. 66).

Tenis je bezpochyby jedním z nejrozšířenějších sportů na světě, je znám ve všech světadílech a počet hráčů, kteří se mu soustavně věnují, již překročil 30 milionů a jeho obliba neustále roste (Jankovský, 2002, s. 9).

Obliba tenisu na celém světě neustále vzrůstá. Zřejmě proto, že tenis vyhovuje mentalitě dnešních lidí, a že vedle vysoce náročného sportu může být též vhodnou náplní volného času i pro méně pohybově nadané jedince.

Stal se jedním z nejoblíbenějších sportů pro mládež i dospělé na všech kontinentech. Neustále se rozšiřuje počet vynikajících hráčů, ale současně stoupá počet hráčů, kteří tenis hrají v oddílech závodně na stále vyšší úrovni i počet dalších hráčů, kteří jej hrají rekreačně, protože jej pokládají za nejužitečnější a nejkrásnější vyplnění svého volného času (Lekič, Suková, 1988, s. 3-4).

2.12. Český tenisový svaz

Tenis patří v České republice k nejstarším sportovním odvětvím vůbec. Česká lawn-tenisová asociace byla založena již v roce 1906. Během první světové války se u nás tenis nehrál. V roce 1918 byla založena Československá tenisová asociace. Po druhé světové válce bylo řízení československého tenisu součástí

tenisového ústředí České obce sokolské, poté ústřední sekce tenisu ČSTV. V roce 1970 vznikl Československý tenisový svaz, který se po vzniku České republiky roku 1993 přejmenoval na Český tenisový svaz (Scholl, 2002, s.13).

Posláním Českého tenisového svazu je vytváření podmínek a všestranná péče o rozvoj tenisu a ochrana práv a oprávněných zájmů jeho členů v souvislosti s jejich činností v rámci ČTS. K 1. lednu 2005 vykazoval ČTS 923 klubů s celkově 63 816 členy (z toho 36 866 dospělých mužů a 11 632 dospělých žen) (Táborský, 2005, s. 70).

Český tenisový svaz je členem Českého svazu tělesné výchovy. Český svaz tělesné výchovy sdružuje sportovní, tělovýchovné a turistické svazy s celostátní působností, tělovýchovné jednoty a sportovní kluby i jejich sdružení, jsou – li ustavena jako občanská sdružení podle zákona o sdružování občanů. Posláním ČSTV je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci České Republiky, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet ke vzájemné spolupráci potřebnou platformu. Subjekty sdružené v ČSTV si ponechávají samostatnost svého právního postavení, majetku a činnosti.

Český svaz tělesné výchovy vznikl v roce 1990 sdružením 43 svazů a 5521 tělovýchovných jednot a sportovních klubů (Český svaz tělesné výchovy, 2005, s. 9).

Organizační struktura Českého tenisového svazu

Český tenisový svaz se podle územního principu a místa výkonu sportovní činnosti člení na jednotlivé oblasti, kterými se rozumí území ve kterém působí příslušný oblastní tenisový svaz.

Pro potřeby tenisu působí v České republice tyto oblastní tenisové svazy:

- a) Pražský tenisový svaz
- b) Středočeský tenisový svaz
- c) Severočeský tenisový svaz
- d) Západočeský tenisový svaz
- e) Jihočeský tenisový svaz
- f) Východočeský tenisový svaz
- g) Severomoravský tenisový svaz
- h) Jihomoravský tenisový svaz (Kaderka, 2006).

Soutěžní činnost

Český tenisový svaz ve spolupráci s oblastními tenisovými svazy umožňuje hráčům účastnit se soutěží jednotlivců či družstev různých věkových kategorií.

Konkrétně jimi jsou kategorie:

Minitenis	5 – 7 let
Babytenis	8 – 9 let
Mladší žáci	10 – 12 let
Starší žáci	13 – 14 let
Dorost	15 – 18 let
Dospělí	> 19 let

Jihomoravský tenisový svaz

Jihomoravský tenisový svaz přebíral k roku 2007 záštitu nad 198 tenisovými oddíly působícími v oblasti jeho působnosti. Z tohoto počtu se 91 oddílů účastnilo mistrovských soutěží družstev různých věkových kategorií (Adresář klubů ČTS, 2002).

Rovněž jako ČTS, také JTS se dále ještě člení do menších celků, tj. Okresních tenisových svazů (dále jen OTS). Konkrétně se jedná o OTS Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Jihlava, Kroměříž, Prostějov, Třebíč, Uherské hradiště, Vyškov, Zlín, Znojmo, Žďár nad Sázavou.

2.13. Způsoby tenisové výuky

V současné chvíli je známo několik způsobů výuky tenisu u dětí. Mezi nejvíce aplikované patří výuka prostřednictvím dětských strunových raket, pálkového tenisu, či prostřednictvím minitenisu. Neexistuje řád nebo pravidlo, které by určovalo, který způsob výuky je pro děti ten nejvhodnější, avšak na základě doporučení odborníků a studia literatury se jako neefektivnější jeví působení na hráče prostřednictvím minitenisu.

Trubková (2004) se zabývala analýzou odlišných způsobů výuky tenisu u dětí, kdy porovnávala hráče věnující se tenisovému výcviku nejčastěji používanými způsoby.

Výsledky vypovídají o tom, že i když děti učící se prostřednictvím minitenisu se tenisu věnují přibližně o jeden až rok méně, než-li děti se strunovými raketami, tak jejich výsledky v úspěšnosti zásahu do vyznačeného pole jsou lepší.

2.13.1. Pálkový tenis

Ikdyž pálkový tenis není problematikou této práce, považuji za důležité se o této formě tenisu zmínit, protože pálkový tenis ve výuce tenisu hrál a mnohdy ještě hraje významnou roli. Podobně jako nyní minitenis, umožňoval zahájit tenisovou přípravu již během předškolního věku. Dnes se už pálkový tenis objevuje v přípravě dětí pouze výjimečně a je nahrazován modernější formou výuky, a to výukou prostřednictvím minitenisu.

Původy pálkového tenisu sahají do Kalifornie do doby, kdy sběrači míčků zkoušeli první tenisové údery dřevěnou pálkou a ohraným míčem za klubovnamí bohatých klubů. Zde také vynikl pro tento druh tenisu název paddle-tennis. O pálkovém tenise se ve své knize zmiňuje Bolardt (1982). Ten považuje tento typ výuky za výbornou přípravu pro pozdější tenisový výcvik. Podle něj si při něm děti osvojují základní technické dovednosti ve zjednodušených podmínkách.

2.13.1.1. Metodické pokyny pro pálkový tenis

Jedním z hlavních požadavků na výcvik je dokonalost a přesnost nácviku. Proto je důraz kladen na dokonalé a přesné technické provedení. Pálkový tenis učí děti zejména základům úderové techniky.

Na počátku výcviku musí samozřejmě proběhnout seznámení s míčem a nácvik s pálkou. Po základním seznámení s míčem přichází na řadu pálka, kdy se trenér zaměřuje na vysvětlení správného držení. Následují průpravná cvičení s pálkou a míčem. Poté dochází k dokonalému předvedení a popsání základního tenisového postoje. Závěrečnou fází výcviku je přesný nácvik jednotlivých tenisových úderů.

2.13.1.2. Vybavení pro pálkový tenis

Doporučená velikost dvorců pro pálkový tenis je pro dvouhru 5 x 10m a síť vysoká 75cm. Minidvorec má velikost 6 x 12m a výška sítě je 80cm. Upravením čar na standardním dvorci lze získat až čtyři minidvorce, na nichž jsou hráčům umožněny delší výměny, náběh k síti i voleje. Děti se nesnaží pouze zahrát míč přes síť, ale již od samého začátku mohou přemýšlet o taktice a kombinacích.

Pálka musí mít optimální váhu i velikost, jedině tak je možno zaručit kvalitní techniku základních tenisových úderů. Ke hře se používají pěnové míče, které létají pomaleji a dítě tak má více času na správné provedení úderu.

2.13.2. Minitenis

V současné době se nejčastěji používaným způsobem výuky stává minitenis. Můžeme jej chápat jako nejúspěšnější způsob zužitkování dynamických postupů při nácviku základních tenisových dovedností.

Jak už samotný název napovídá, jedná se vlastně o zmenšenou verzi tenisu, která je uzpůsobena možnostem mladých hráčů tenisové hry.

Minitenis je "zmenšený tenis" umožňující dětem ve věku od šesti let (popř. i mladším) hrát tenis podobně jako hrají dospělí na normálním dvorci. Minidvorec je menší a má nižší síť. Míče na minitenis jsou lehčí a měkčí, ke hraní se používají kratší a lehčí rakety (Šafránek, 2006).

Minitenis přichází se vsutku revoluční myšlenkou obrátit tato zažitá pravidla a přizpůsobit veškerý nutný materiál, potřebám a schopnostem malých dětí. Zjednodušené podmínky malého dvorce a lehce ovladatelný materiál umožňují i předškolním dětem trénink téměř všech úderů, což je na velkém dvorci s těžkými míči nemožné. Na zmenšený dvorec se děti dívají se stejnou perspektivou jako dospělý na dvorec klasických tenisových rozměrů. Ve své podstatě se vlastně jedná o zmodernizovaný pálkový tenis.

Modifikované tenisové pomůcky jako např. kratší rakety či pěnové míče nejsou ve vývoji žádnou novinkou. Trenéři je již řadu let v tenisové přípravě využívali.

Rozdílnost však tentokrát spočívá v tom, že všechny tyto elementy jsou použity současně a mnohem systematictěji než kdy předtím.

Většina dětí je tak po několika týdnech, eventuelně měsících tréninku schopna hrát cvičné minitenisové zápasy. To je pro ně velkou motivační pobídkou a zvětšuje se tím pravděpodobnost, že děti nepřejdou k jiným sportům. Zároveň si tím automaticky začínají vštěpovat základní taktické návyky.

Tato myšlenka je založena na motivaci dětí hrát tenis. Základy tenisu jsou dětem předávány hrou (učí se hraním), pro ně tedy tou nejpřirozenější cestou.

Trenéři nemusí učit děti specifické technické dovednosti (například držení rakety, postavení při úderu, protažení úderu atd.), spíše se od nich vyžaduje organizace takových cvičení a úkolů, které jsou děti schopné zvládnout a které jim budou přinášet radost a zábavu a zároveň rozvíjet jejich sportovní dovednosti a koordinaci.

Děti se navíc už od začátku učí pohybu a krytí dvorce, umístování míčů, odvaze postoupit na síť a rozhodnout bod, pravidlům tenisu a mnoha dalším důležitým tenisovým dovednostem. Nesmíme přehlédnout také fakt, že se jedná o zábavu ve skupině, kde se děti učí komunikovat mezi sebou a rozhodovat se za sebe. To vše si už dávno prakticky ověřili všude na světě a to pod různými názvy – např. shorttennis, little tennis, kids tennis atd.

Minitenis hraje na celém světě stále větší roli. V Evropě je minitenis velmi oblíbenou formou, používanou již více než 10 let. Ve většině tenisově vyspělých zemí je minitenis, v různých formách, zakotven, jak v tréninkové metodice, tak v systému soutěží, a pomohl vychovat řadu hráčů světové úrovně. Za všechny můžeme uvést příklad Justine Heninové či Oliviera Rochuse.

V Německu je součástí klubového i svazového života. Hrají se tam pravidelné soutěže družstev i jednotlivců. Hlavně na týmová klání je kladen důraz, vychovávají děti k soudržnosti, vštěpují jim základy klubismu.

Minitenis plně nahrazuje pálkový tenis, umožňuje dětem naučit se hrát plnohodnotný tenis, úderově i takticky (Šafránek, 2004, s. 22).

Crespo, Miley (2002) konstatují, že je jedním z nejefektivnějších způsobů, jak seznámit děti s tenisem herní a zábavnou formou, která podněcuje motivaci a vlastní aktivitu dětí.

Nabízí možnosti tenisového výcviku velkému počtu zájemců a představuje tedy ideální prostředí hledání budoucí tenisových nadějí.

Vzhledem ke stále se snižujícímu věku dětských zájemců o tenis jsme přistoupili k novému projektu – a to zavedení minitenisu do škol. Nedostatek talentovaných dětí je asi momentální problém každého tenisového klubu, který má zájem vychovávat nové talenty. Při tomto problému se jeví forma minitenisu (nízké sítě, lehké míče) jako dobrý první stupeň výchovy mladého tenisty před jeho působením v tenisových školičkách a klubových přípravkách (Čermák, 2007, s. 15).

Úkoly minitenisu:

- prostřednictvím minitenisu umožnit dětem seznámit se s příjemnou a zábavnou pohybovou aktivitou
- naučit děti základům tenisové techniky
- podnítit u dětí touhu pro pokračování v tenisu, pokud možno na klubové úrovni (ITF, 2007).

2.13.2.1. Vybavení pro minitenis

Minitenis využívá upravených pomůcek a vybavení a hracích povrchů, které vedou ke snadnějšímu zvládnutí úkolů a her a tím i k jejich velké oblíbenosti.

Využit může být jakýkoli rovný povrch, například školní dvorek nebo hřiště. Lze hrát s jakoukoliv dřevěnou pálkou, připomínající tenisovou raketu nebo malou raketou, vyrobenou z plastu, dřeva nebo hliníku. Má velmi jednoduchá pravidla a osvojení si základů techniky je pro děti snadné a přirozené.

Základní vybavení zahrnuje:

- síť s hliníkovou konstrukcí výšky 80cm.
- rakety (malé rakety s tenčími držadly jsou nejvhodnější a to i z hlediska bezpečnosti)
- míče (nejvhodnější jsou míče pěnové nebo míče s nízkým tlakem, které létají pomaleji a dítě tak má více času na přípravu k úderu).

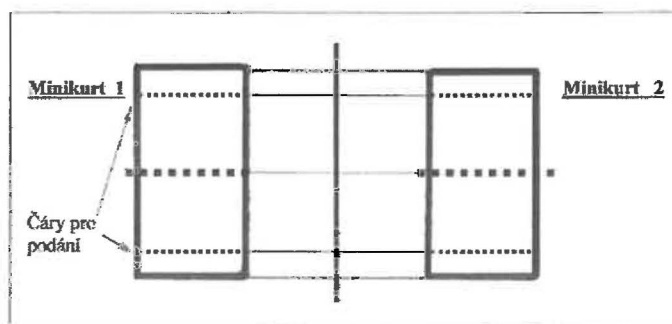
2.13.2.2. Pravidla minitenisu

Jelikož se ve své práci zabývám rozšířením minitenisu v tenisových oddílech zastřešených Jihomoravským tenisový svazem, které se účastní soutěží družstev této

věkové kategorie, pokládám za důležité uvést alespoň základní pravidla minitenisu, která jsou podrobněji popsána např. na www.minitenis.cz.

Hraje se na dvorci pro minitenis (viz. obr. 1). Výška sítě cca 85cm. Hraje se na jeden nebo dva vítězné sady do deseti bodů (jednoduché počítání), kdy se za stavu 9:9 hraje rozhodující bod. Podání je pouze jedno zespodu, jako forhend (v případě teče sítě se podání opakuje). Nadhozený míč pro podání je možno nechat dopadnout. Podává se do pole ohraničeného čarou pro podání. Podávající hráč se určí losem (stejně jako u normálního tenisu). Dále podává vždy ten, kdo prohrál poslední bod. Je možno hrát na jeden dopad nebo bez dopadu (volejem). Podání se musí nechat dopadnout. Při uvedení míče do hry musí stát podávající za zadní čarou a přijímající za čarou pro podání. Hraje se se speciálními míči pro minitenis (seznam povolených typů míčů vydává před každou sezónou ČTS).

Obr. 1. Minitenisový dvorec

2.13.2.3. Minitenisové soutěže v České republice

Minitenis je v České republice v současné době nutno vnímat ze dvou úhlů pohledu. Jednak se jím vyznačuje způsob působení trenéra na začínající hráče tenisu, jednak samostatná soutěžní kategorie, ve které se mohou děti ve věku 5-7 let účastnit soutěžních utkání družstev a jednotlivců.

Minitenis nemá u nás dlouholetou tradici, počátky sahají do roku 2003, kdy byl vydán metodický materiál „Minitenis do škol“ a zároveň proběhl seminář se stejným názvem pod vedením francouzského odborníka Thierry Heckera.

ČTS ve spolupráci s jednotlivými oblastními tenisovými svazy spustil projekt na rozšíření minitenisu v ČR, který se od konce roku 2004 začal intenzivně uvádět do praxe. Na základě výběrového řízení byl jmenován koordinátorem projektu „Minitenis“

ing. Petr Šafránek, který pracoval řadu let v Německu a má s touto metodou výuky tenisu dlouholetou zkušenost.

V rámci propagace projektu proběhla při turnaji Czech Open v Prostějově prezentace minitenisu v podobě ukázek tréninku šesti a sedmiletých dětí a jejich cvičné zápasy. Zmíněná akce zanechala dojem jak na přítomných divácích, tak klubových funkcionářích a trenérech, kteří se začali o tuto formu tenisové přípravy zajímat a rozhodli se ji v klubech praktikovat.

Další podobnou akcí bylo pořádání prvního oficiálního turnaje v minitenisu v ČR, který se uskutečnil 19.6.2004 na dvorcích tenisového klubu TC Brno. Záštitu nad tímto turnajem převzal Jihomoravský tenisový svaz. Zúčastnilo se ho 35 nadšených dětí a potvrdil se zde správný směr celého projektu.

Od roku 2005 je minitenis soutěžní kategorií, ve které se děti ve věku od pěti do sedmi let mohou účastnit soutěží družstev v rámci oblastních tenisových svazů. Vítězná družstva jednotlivých svazů následně postupují na mistrovství České republiky družstev v minitenisu.

Rozšiřování minitenisu ve všech oblastech ČTS a zavedení soutěží družstev i jednotlivců však s sebou nese i některá negativa. Souvisí to se značným nárůstem akcí pořádaných pro tuto věkovou kategorii od doby představení minitenisu širší tenisové veřejnosti.

Minitenisové turnaje jednotlivců se konají prakticky každý týden, což neuniklo pozornosti některých klubových funkcionářů. Jako příklad uvedu komentář pana Špoka týkající se struktury letní termínové listiny 2006.

„Připadá mi někdy, že do problematiky minitenisu hovoří lidé, kteří nemají s vlastním fungováním minitenisu vůbec žádné zkušenosti. Nemohu se ubránit dojmu, že si z minitenisu chce někdo udělat dobře fungující byznys. Na něj pak jednoznačně doplatí tenis. Jistě bylo rozumnější, kdyby minitenis byl jakousi předškoličkou pro tenis.“
(Špok, 2006, s. 21)

Český tenisový svaz se tomuto riziku, že se děti budou účastnit mnoha soutěžních zápasů, do jisté míry snaží zabránit. Turnaje v minitenisu mohou např. pořádat pouze tenisové oddíly, jejichž družstvo je přihlášeno do soutěže družstev vypisované oblastním tenisovým svazem.

Účast na turnajích nehraje v tomto období hlavní roli. Je dobré, když si hráč v tomto věku vyzkouší střetávat se se svými vrstevníky a vzájemně tak porovnat naučené tenisové dovednosti, nicméně hlavní úlohu v tomto věku hraje stále příprava na budoucí sportovní výkon. Výsledky na těchto turnajích by v žádném případě neměly být přeceňovány. Účast na podobných akcích by měla sloužit hlavně jako výrazný motivační prvek pro další práci.

Přetížení a honba za výsledky negativně dopadá na psychiku dítěte. Tenis či minitenis pro ně přestává být hrou a zábavou – v útlém věku se dostávají do stresových situací.

Grosser, Schönborn (2001) uvádí jako optimální absolvování 2-4 turnajů v zimním období, v létě pak 1-2 turnajů za měsíc.

Budou-li trenéři, funkcionáři a v neposlední řadě rodiče brát minitenis hlavně jako možnost působení ideálním způsobem na mladé hráče s vidinou následného výkonnostního růstu, stane se minitenis jistě ještě populárnějším, přivede k tomuto sportu řadu nových zájemců a jistě vychová i mnoho úspěšných hráčů.

Minitenisová soutěž tak bude příjemnou chvílí pro každého, kdo bude mít možnost se takové akce účastnit.

Jako ideální příklad bych uvedl slova P. Kordy uveřejněná v časopise Tenis, který byl hostem při prvním mistrovství České republiky družstev v minitenisu v roce 2005, a svou účast v roli diváka komentoval následujícím způsobem: „Byl to veliký zážitek nejen pro děti, ale i jejich rodiče. Atmosféru v hale na Štvanici by mohla leckterá soutěž závidět.“

3. VÝZKUMNÁ ČÁST

3.1. Cíle a úkoly výzkumu

Tato diplomová práce je zaměřena na problematiku rozšiřování minitenisu od roku 2005 do 2007. Jedná se věkovou kategorii 5-7 let. Cílem mé práce bylo zjistit informace, jakým způsobem docházelo ke změnám v tenisových oddílech zastřešovaných Jihomoravským tenisovým svazem během sledovaného období a to zejména z pohledu počtu tenisových klubů, ve kterých k tréninku minitenisu dochází a které se účastní soutěží družstev této věkové kategorie, a hráčů, na které je touto formou působeno. Součástí je rovněž studium podmínek, které jednotlivé kluby hráčům nabízí a hráče během jeho výkonnostního růstu ovlivňují.

Z metodologického hlediska se jedná o výzkum typu komparativní analýzy, kterou Maňák (2005) definuje jako rozbor a srovnávání vzájemných vztahů a souvislostí a nalézání shody, podobnosti a rozdílnosti. Ve vědách o výchově se využívá v různých oblastech, typická je ve srovnávací pedagogice při výzkumu zahraničních vzdělávacích systémů. Srovnávání probíhá na různých úrovních: v rámci jednoho edukačního systému nebo mezi různými systémy, na makroúrovni nebo mikroúrovni, chronologicky z hlediska geneze vybraného problému nebo synchronně k danému datu.

Dílní úkoly:

1. Studium literatury
2. Zpracování získaných informací
3. Návrh výzkumné metody
4. Shromáždění dat
5. Analýza výsledků a vytvoření závěrů

3.2. Metodika výzkumu

3.2.1. Charakteristika použitých metod

Výzkumná metoda je všeobecný název pro proceduru, se kterou se pracuje při výzkumu. Při plánování výzkumu máme na výběr ze spousty druhů různých vyšetřovacích metod. Gavora (2000, s. 70) ve své práci uvádí nejčastěji používané metody kvantitativně orientovaného výzkumu. Jsou jimi:

- pozorování
- škálování
- dotazování
- interview
- obsahová analýza textu
- experiment

Pro výzkumnou část méj diplomové práce jsem použil následující druhy metod:

a) metoda dotazování

Dotazování je soubor metodických procedur a technik výzkumu, resp. průzkumu, vývoje anebo evaluace na hromadné a poměrně rychlé zjišťování informací o osobních znalostech, postojích skutečnosti a hodnotových preferencích prostřednictvím bezprostředního písemného, verbálního anebo masmediálního tázání (Maňák, 2005, s. 21).

Při určení způsobu dotazování máme na výběr z několika možností, kterými jsou:

- písemné dotazování
- osobní dotazování
- telefonické dotazování
- elektronické dotazování

Ve svém výzkumu rozhodl pro variantu elektronického dotazování pomocí dotazníku. Tento způsob, který je založený na využití počítačové techniky, se u nás dříve téměř nevyužíval, ale vzhledem k rychlému rozvoji internetu dnes patří

k jednomu z nejčastějších způsobů. Poskytuje řadu výhod v podobě úspor časových i finančních, zasažení i obtížně dosažitelných skupin. Dalším faktorem je rychlost zpracování informací, jelikož potřebné údaje jsou již v elektronické podobě.

Dotazník je strukturovaný prostředek pro sběr dat, který vyplňuje zkoumaná osoba. Výzkumníci používají dotazníky, aby získali informace o myšlení, zkušenostech, pocitech, postojích, názorech a znalostech, hodnotách a intencích. Informace v dotazníku se mohou týkat dotazované osoby nebo popisu externích objektů. Dotazníky obvykle obsahují množství otázek a tvrzení, které označujeme jako položky. Otázky se mohou týkat minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

Dotazník v jeho základní podobě není nic jiného než standardizované interview předložené v písemné podobě (Ferjenčík 2000, s. 183).

Podle variant odpovědí rozeznává Gavora (2004, s. 106) tyto otázky:

1. otevřené – umožňují respondentovi obsáhlejší odpovědi, které jsou pak celé zaznamenávány
2. polouzavřené – jsou určitým kompromisem, kde máme předem dané varianty odpovědi a nakonec také souhrnnou skupinu jako třeba ostatní, další atd.
3. uzavřené – umožňují pouze výběr z předem stanovených variant (používá se tam, kde se dají předpokládat odpovědi respondentů)
4. škála – zde má respondent za úkol ohodnotit danou otázku na určité škále.

Námi konstruovaný dotazník je rozčleněn do 4 hlavních tematických okruhů – klub, hráč, trenér, tréninková jednotka (viz. příloha 1). Je složen z uzavřených otázek týkajících se sledovaných ukazatelů v jednotlivých okruzích a otázek polouzavřených, které mají za úkol předchozí odpovědi specifikovat.

V prvním okruhu jsou zjišťovány informace o počátcích tréninku dětí prostřednictvím minitenisu v daném oddíle a podmínkách, které je tenisový klub těmto hráčům schopen nabídnout. V další části zjišťují strukturu členské základny hráčů minitenisu ve vztahu k jejich pohlaví a věku během sledovaných let. Další okruh je zaměřen na trenéry působící v těchto oddílech se snahou o získání informací o jejich zkušenostech v roli trenéra a hráče a trenérské způsobilosti. Závěrečná část by nám měla odpovědět jakým způsobem tréninkové jednotky minitenisu v daných klubech probíhají a jaké mu tréninkovému zatížení jsou hráči vystavováni. Na základě získaných výsledků byly

vytvořeny grafy závislostí jevů na čase, doplněné základními popisnými charakteristikami.

b) analýza dokumentů

Analýza dokumentů patří k standardní aktivitě jak v kvalitativním, tak v kvantitativním výzkumu. Dokumenty – všechno napsané nebo prostě zaznamenané – mohou být podrobeny analýze z různých hledisek.

Dokumenty jsou knihy, novinové články, záznamy projevů funkcionářů, deníky, plakáty, obrazy. Za dokumenty se však mohou obecně považovat veškeré stopy lidské existence (Hendl 2005, s. 132).

Za dokumenty se považují taková data, která vznikla v minulosti, byla pořízena někým jiným než výzkumníkem a pro jiný účel, než jaký má aktuální význam.

Rozlišujeme osobní dokumenty, úřední dokumenty, archivované údaje, výstupy masových médií a virtuální data.

Osobní dokumenty zahrnují cokoli, co bylo pořízeno, napsáno nebo fotografováno k soukromým účelům. Může jít o dopisy, zápisníky, deníky, rodinné fotografie nebo video nahrávky.

Úřední dokumenty jsou napsané, fotografované nebo jinak pořízené dokumenty ve firmách nebo úřadech. Může jít o noviny, časopisy, výroční zprávy, zápisy ze schůzí, vyhlášky, dokumentace práce studenta.

Archivní data jsou záznamy nebo množiny záznamů. Některé mohou být v napsané podobě jako dokumenty. Jiné mají kvantitativní statistickou podobu. Jedná se například o záznamy

o počtu zákazníků ve firmě, rozpočty firmy, seznamy jmen, statistické údaje o firmě, instituci nebo zemi, data z jiných výzkumných akcí.

Výstupy masových médií tvoří noviny, časopisy, televizní a rozhlasové programy.

Virtuální data se nacházejí na internetu. Tato oblast zatím není dostatečně využita, ačkoliv má velký informační potenciál. Patří mezi ně internetové stránky, obsahy internetové pošty a obsahy internetových diskusí (Hendl 2005, s. 204).

V našem případě se jednalo o analýzu úředních dokumentů, archivních a virtuálních dat a výstupů masových médií v podobě studia tenisových ročenek, termínových listin vydávaných ČTS, výsledkových tabulek mistrovských soutěží v průběhu sledovaného období, odborných časopisů a internetových stránek zabývajících se sledovanou problematikou.

3.3. Charakteristika sledované skupiny

Výzkumnou část diplomové práce jsem prováděl v tenisových oddílech, ve kterých se výuka prostřednictvím minitenisové formy realizuje a jejichž družstva se účastní minitenisových soutěží vypisovaných Jihomoravským tenisovým svazem.

V kalendářním roce 2007 existovalo na území Jihomoravského kraje celkem 198 tenisových klubů, ze kterých mělo sestaveno družstva účastníci se soutěží různých věkových kategorií 91 oddílů (viz. příloha 4). Soutěží družstev v kategorii minitenis se účastnilo celkem 11 tenisových oddílů. Tyto jsem se ve svém výzkumu rozhodl oslovit s cílem získat potřebné informace ke splnění vytyčeného cíle.

Odpovědi byly vyhodnoceny a graficky zpracovány dle jednotlivých skupin otázek. Z hlediska výběru cílové skupiny se jednalo o záměrný typ výběru, ve kterém je vzorek tvořen z respondentů, kteří se alespoň částečně zajímají s zjišťovanou skutečností.

3.4. Organizace výzkumu

Na základě prostudovaných materiálů a po předchozím telefonickém rozhovoru byly kontaktovány osoby, které byly schopny poskytnout požadované informace o tréninku minitenisu v tenisových oddílech, ve kterých se výuka prostřednictvím minitenisové formy realizuje a jejichž družstva se účastní minitenisových soutěží příslušného regionu. Jednalo se většinou o klubové funkcionáře, trenéry či vlastníky tenisových klubů, kterým byl rozeslán vytvořený dotazník. Konkrétně byli osloveni:

Juda Michal, TC MJ-Tenis Brno

Ing. Komárková Eva, ŽLTC Brno

Kunický Zdeněk, SKT Tišnov

Mgr. Macharáček Jan, TK Zlín

Ing. Müller Ivo, TK AGROFERT Prostějov

Novák Karel, TK Bzenec

Novotný Emil, Sokol Letovice

Ing. Šafránek Petr, TC Brno

Pintera Oldřich, TCP Kyjov

Tabara Michal, TK Fatra Napajedla

Před samotným rozesláním dotazníku do jednotlivých tenisových klubů jsem přistoupil k pilotnímu testu, kdy byla zjišťována srozumitelnost obsahu položek uvedených v samotném dotazníku. K tomuto kroku jsem přistoupil z důvodu, protože celý výzkum je určen pro množství lidí, kteří odlišným způsobem vnímají a reagují na různé podněty. Pilotní studii jsem prováděl formou rozhovoru v TCP Kyjov, kdy byl respondent dotazován jakým způsobem rozumí jednotlivým položkám. Tato studie byla později zařazena do následného výzkumu, jelikož právě TCP Kyjov byl jedním z námi vybraných tenisových oddílů.

Dotazníky byly zpět získány zpět z 8 z celkového počtu 11 oslovených klubů (příklad vyplněného dotazníku viz. přílohy). Návratnost dotazníků představuje 73 procent, což lze považovat za poměrně slušný výsledek.

Skalková (1983) uvádí, že v sociálních výzkumech bývá návratnost asi 50 procent. Příliš nízká návratnost dotazníků výrazně snižuje jejich vědeckou hodnotu.

Tímto bych všem za jejich ochotu a čas, který vyplňování dotazníku věnovali, rád poděkoval.

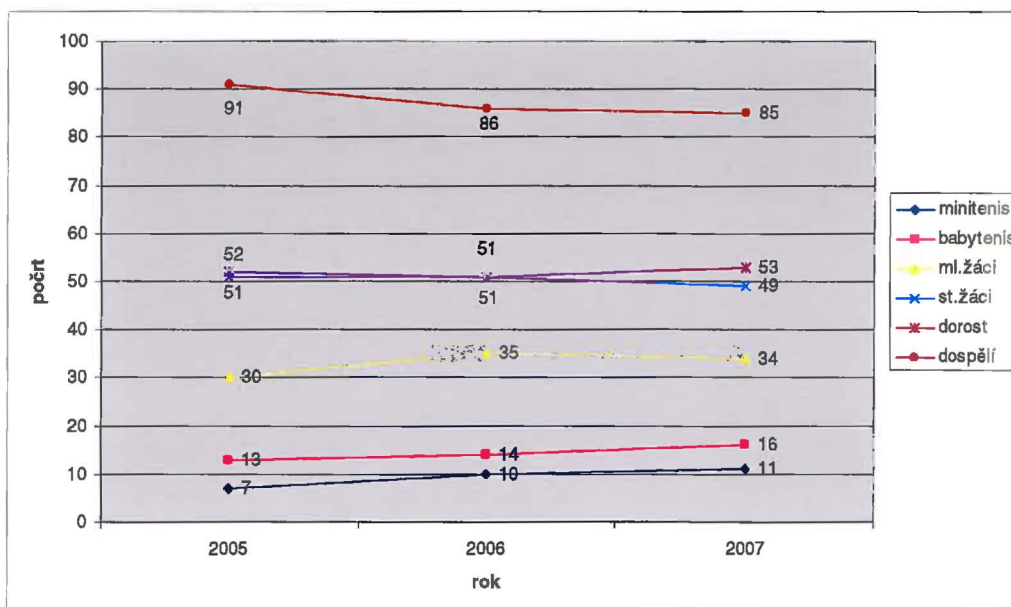
4. VÝSLEDKY

4.1. Klub

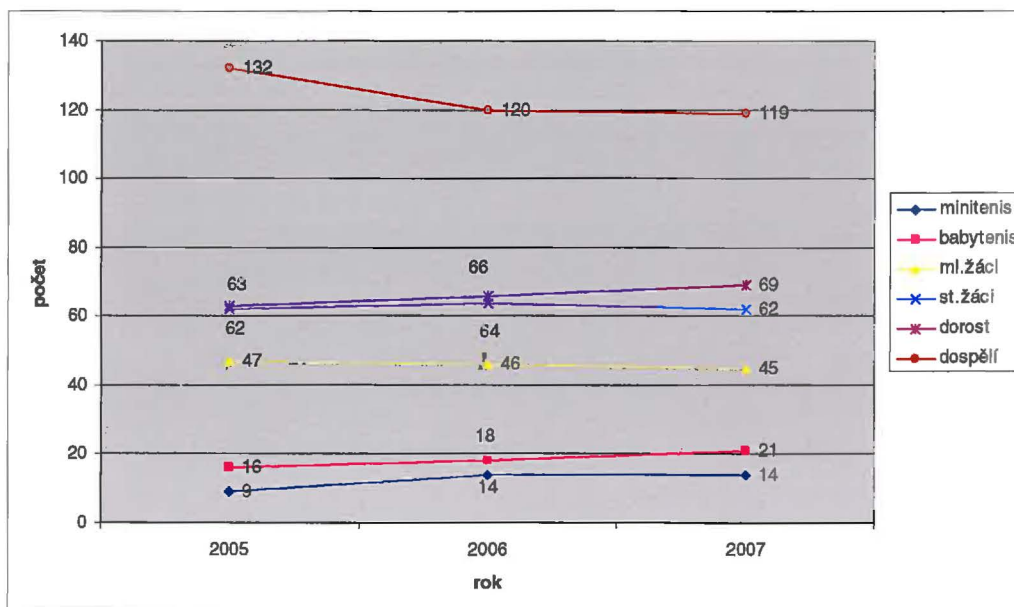
Na základě analýzy dokumentů jsem zjistil, že z celkového počtu 198 klubů registrovaných ČTS (viz. teoretická část) se v roce 2007 věnovalo soutěžím družstev 91 klubů. Tento údaj je poměrně překvapivý a poukazuje na fakt, že zbylý počet klubů se věnuje pouze rekreačnímu tenisu a soutěžní utkání družstev nevyhledává. Co se týče závodních hráčů, nejvíce zúčastněnou věkovou kategorií účastníci se soutěží byla kategorie dospělí, ze které působilo v soutěžích 85 oddílů (graf 2). Z chronologického hlediska se počet klubů této kategorie snížil z 91 na 85 (viz. přílohy 2-4). Oproti tomu kategorie minitenis zaznamenala nárůst ze 7 na 11 oddílů. Podobný obrázek ukazuje rovněž graf 3, který zaznamenává počty družstev těchto klubů hrajících soutěže družstev během sledovaného období.

Soutěže jednotlivců kategorie minitenis pořádané tenisovými kluby ve spolupráci s tenisovými svazy ukazují rovněž progresivní trend. Zatímco v zimě 2005 se České republice pořádalo pouze 8 turnajů pro děti této kategorie, v zimě 2007 to bylo již 32. Tento údaj samozřejmě souvisí s rostoucím počtem tenisových klubů věnujících se minitenisu.

Graf 2. Počet klubů účastnících se soutěží družstev

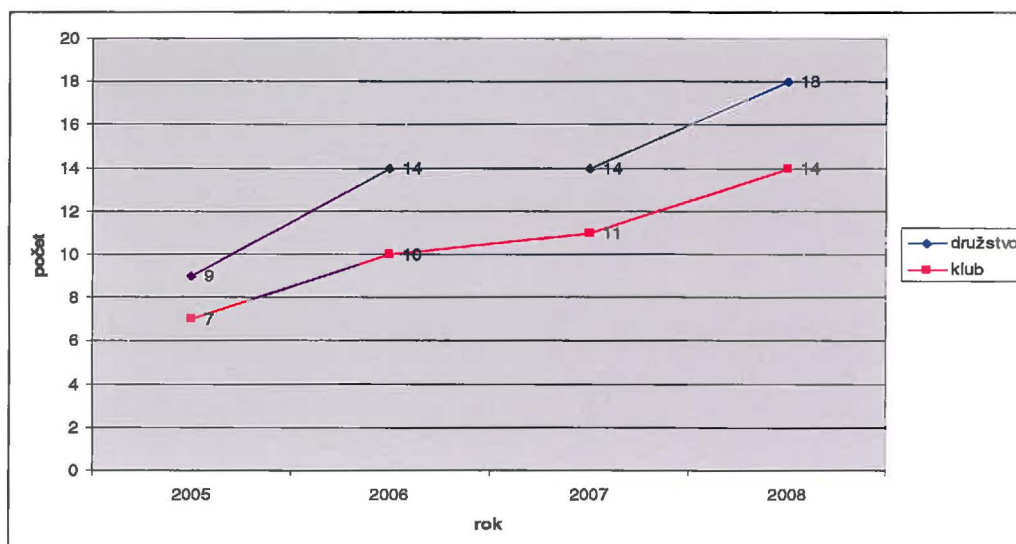

Graf 3. Počet družstev účastnících se soutěží družstev

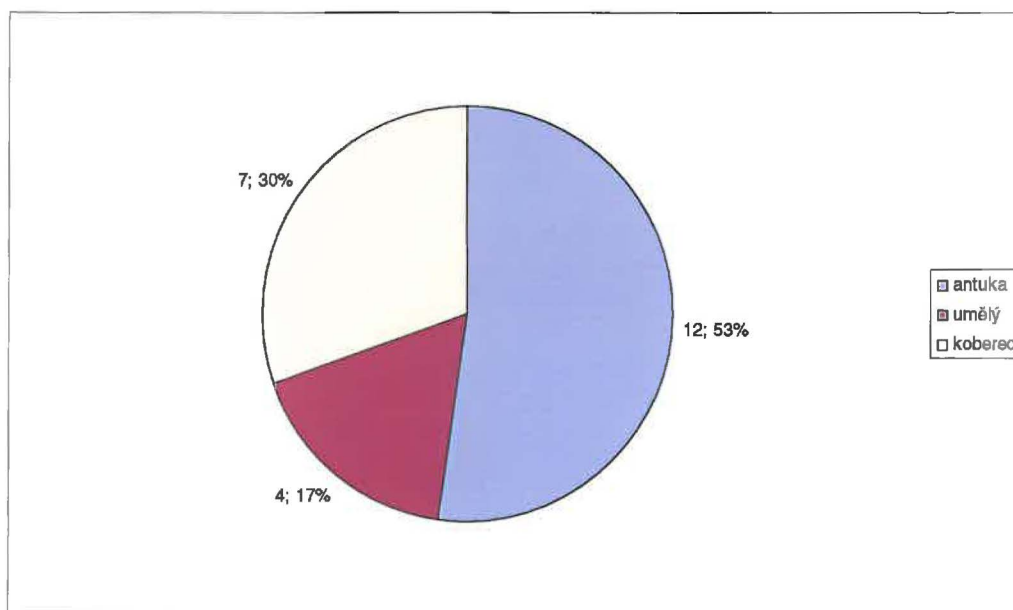
Graf 4, týkající se pouze počtů družstev a klubů kategorie minitenis, ukazuje, že od roku 2005 se počáteční stav zdvojnásobil ze 7 na 14 klubů, resp. z 9 na 18 družstev (údaje roku 2008 mohly být zahrnuty z důvodu, že v době zpracování výsledků byly již podány přihlášky do příslušného ročníku soutěží družstev minitenisu). V porovnání s ostatními věkovými kategoriemi je v tenisových klubech zastoupen sice nejmenší mírou, ale podobným tempem rozvoje se nemůže pochlubit žádná jiná věková kategorie. Je to samozřejmě zapříčiněno tím, že projekt minitenis vznikl teprve v roce 2003, a v podstatě se tato novinka v České republice teprve rozjíždí.

Graf 4. Účastníci soutěží družstev v minitenisu

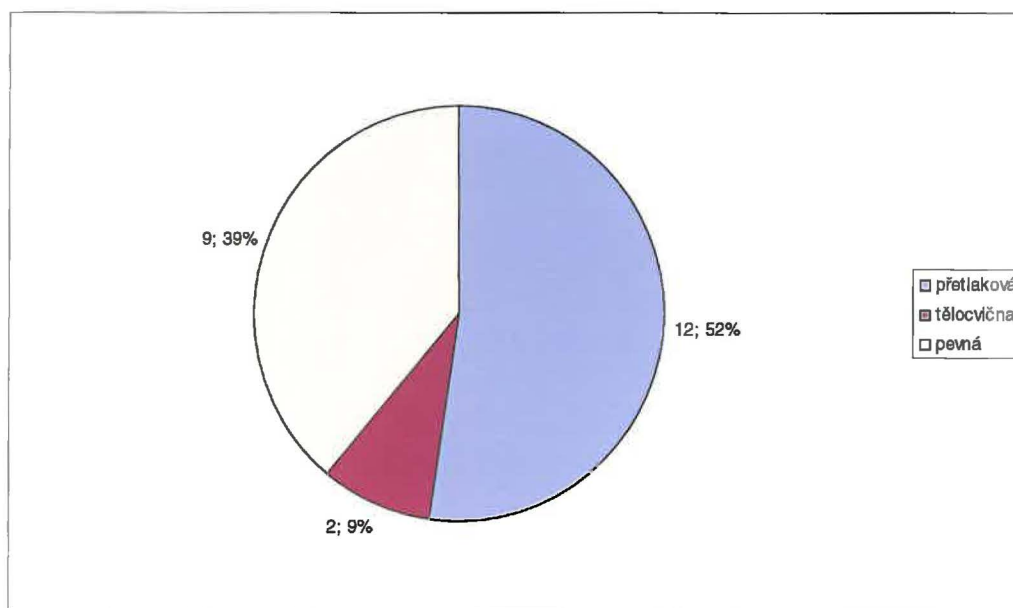

Co se týče vztahu mezi počátkem výuky prostřednictvím minitenisu a přihlášením družstva do soutěží, ve 3 oddílech hrála družstva soutěže minitenisu ve stejném období jako se začala praktikovat výuka prostřednictvím minitenisu, 1x po půl roce a 4 kluby přihlásily družstvo až po roce výuky minitenisu.

Graf 5. Povrch dvorců v zimním období

Graf 6. Typ haly

Během letního období absolvují hráči tenisovou přípravu ve všech oddílech na dvorcích antukového povrchu. Zjištěný poznatek odpovídá stavu, že antuka je v našich podmínkách nejrozšířenějším tenisovým povrchem. Mistrovská utkání družstev se

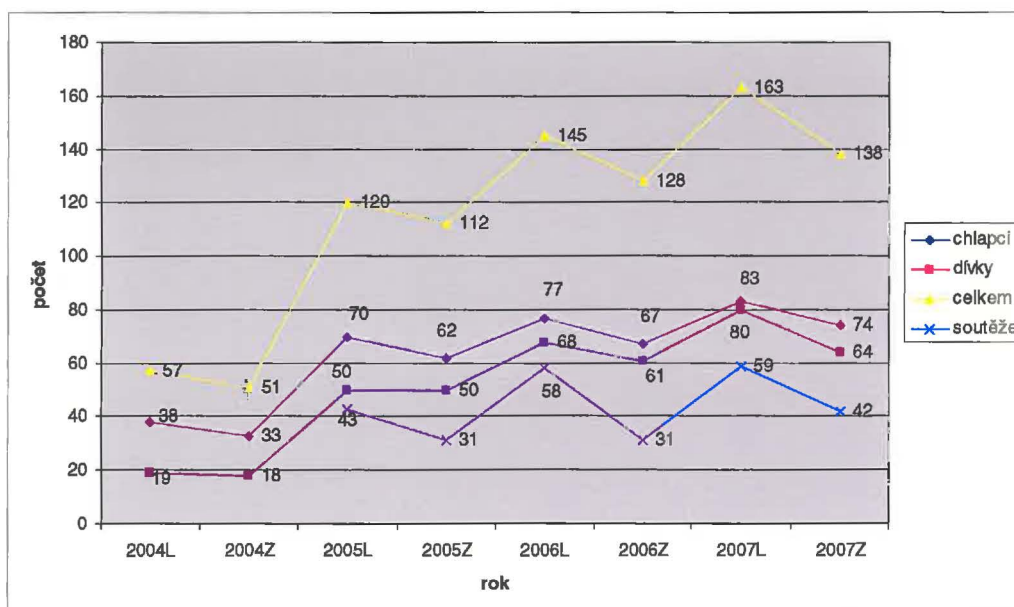
dokonce mohou uskutečňovat pouze dvorcích tohoto povrchu. V oslovených klubech mají k dispozici od 3 do 15 dvorců (celkově 49 dvorců v 8 klubech), což činí průměr 6,125 na jeden klub. V tomto ohledu jsou tedy kluby vybaveny opravdu dostatečně.

V zimním období (grafy č. 4, 5) je opět nejvíce hráno na antukovém povrchu (ve 12 z 23 případů, což odpovídá 52%). V 52% jsou využívány přetlakové haly, 39% haly pevné a 9% tělocvičny. Přes značnou oblibu antukových dvorců si myslím, že v přípravě dětí je výhodnější využívání dvorců s povrchem umělým či betonovým. V tréninkové jednotce pak mohou být ve zvýšené míře zařazena cvičení na rozvoj obratnosti, cvičení se změnami poloh či různé hry, což odpovídá přece jen více zákonitostem sportovní přípravy dětí, které bychom při práci s touto skupinou měli dodržovat.

4.2. Hráč

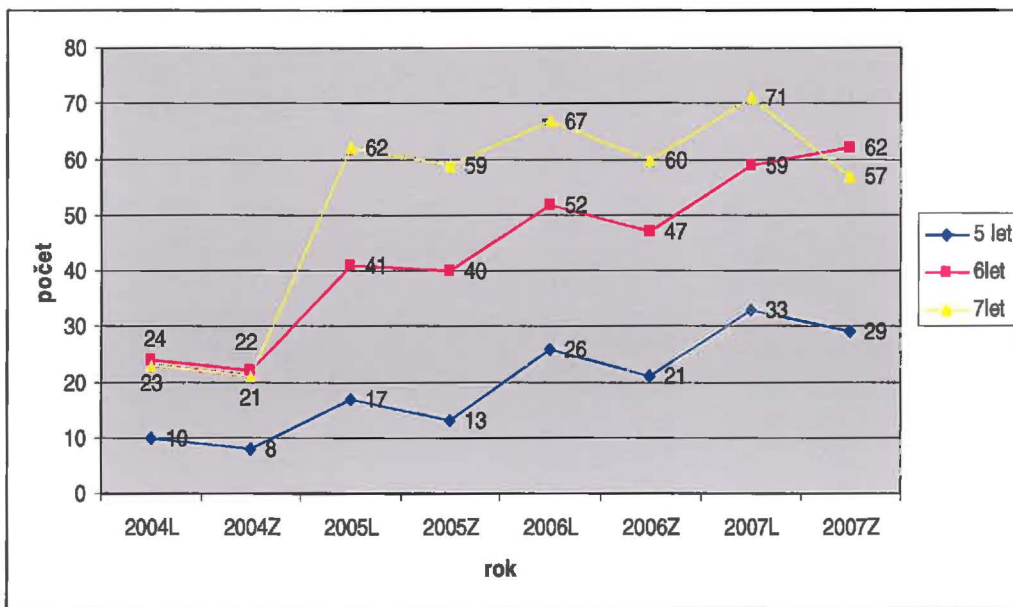
Stejně jako počet klubů, které se účastní soutěže družstev, také počet hráčů má vzrůstající charakter (graf 7). Je pravidlem, že v zimním období absolvuje tréninky minitenisu méně hráčů než je tomu v období letním. Nejsm si vědom, co by mohlo být příčinou daného faktu, ale nedomnívám se, že by jí byla větší finanční zátěž pro rodiče přihlášených dětí, protože trénink mladých tenistů není rozhodně finančně tak náročná jako trénink hráčů jiných věkových kategorií.

Graf 7. Hráčská základna minitenisu

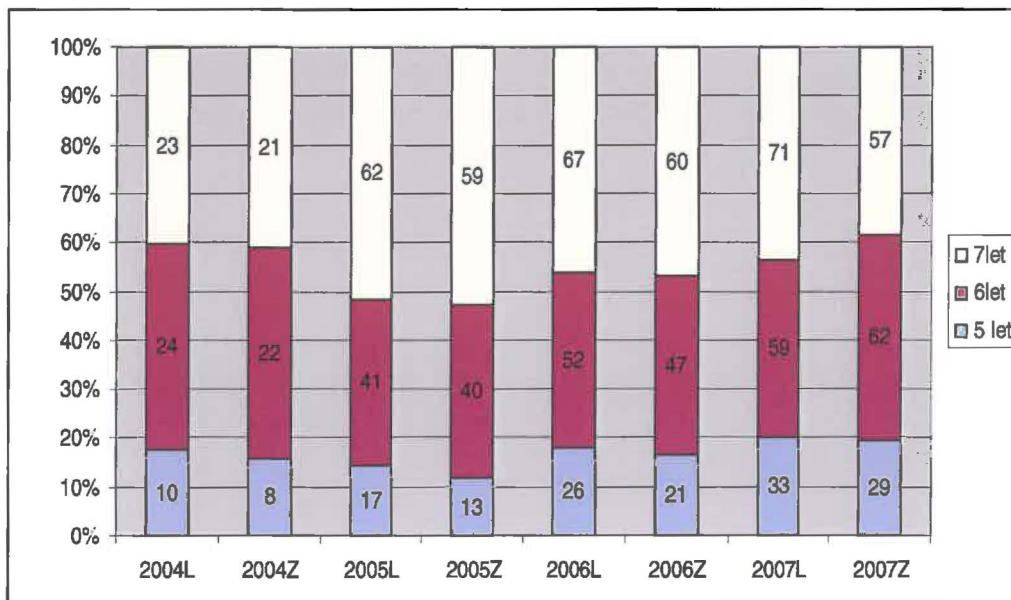

Grafy 8, 9 vyjadřují počty hráčů v závislosti na věku. Největší podíl tvořili až na zimní období 2007 sedmiletí hráči, nicméně hráči věku 6 let již v tomto roce dominovali. Rovněž podíl pětiletých hráčů rostl, když v roce 2004 tvořili jen 10 z 57 hráčů (17,5%), v roce 2007 to již činilo 21% (29 ze 138 hráčů). Je potřeba poukázat na fakt, že sedmiletí hráči s tenisem v dalších letech nekončí, ale pokračují v tenisovém výcviku v další věkové kategorii babytenisu. Podstatné je však to, že přírůstek nových hráčů, kteří s tenisem teprve začínají, převažuje nad počtem hráčů, kteří z této kategorie odchází.

Graf 8. Struktura hráčské základny v závislosti na věku

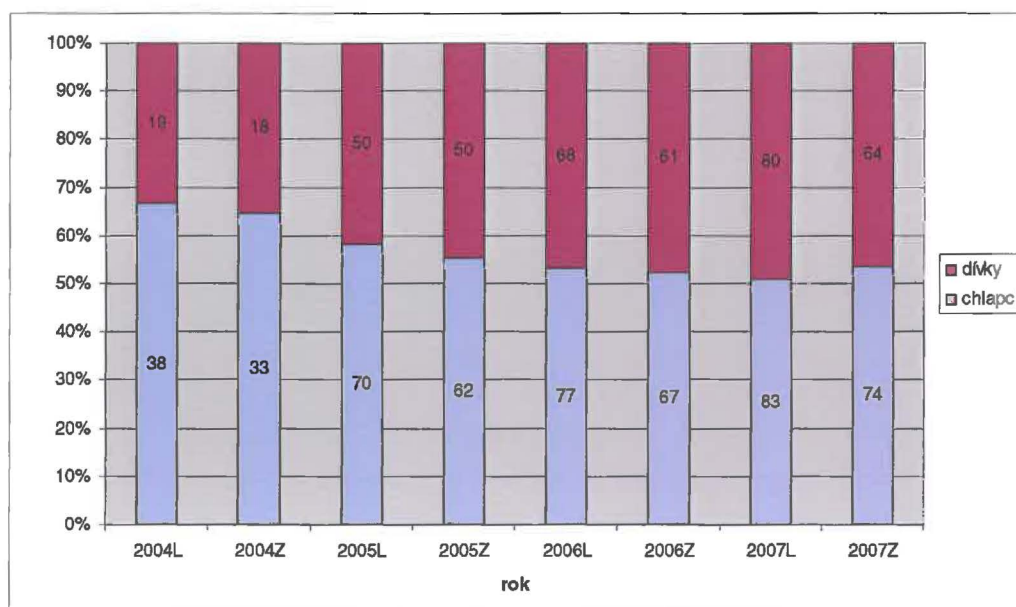
Graf 9. Struktura hráčské základny v závislosti na věku

Uvedená data musíme brát však s rezervou, jelikož graf byl konstruován na základě informací zaslaných neúplným vzorkem dotazovaného souboru. Navíc v dotazovaných klubech nezačali s minitenisovým tréninkem ve stejném časovém období. Tato situace se však týká především let 2004 a 2005.

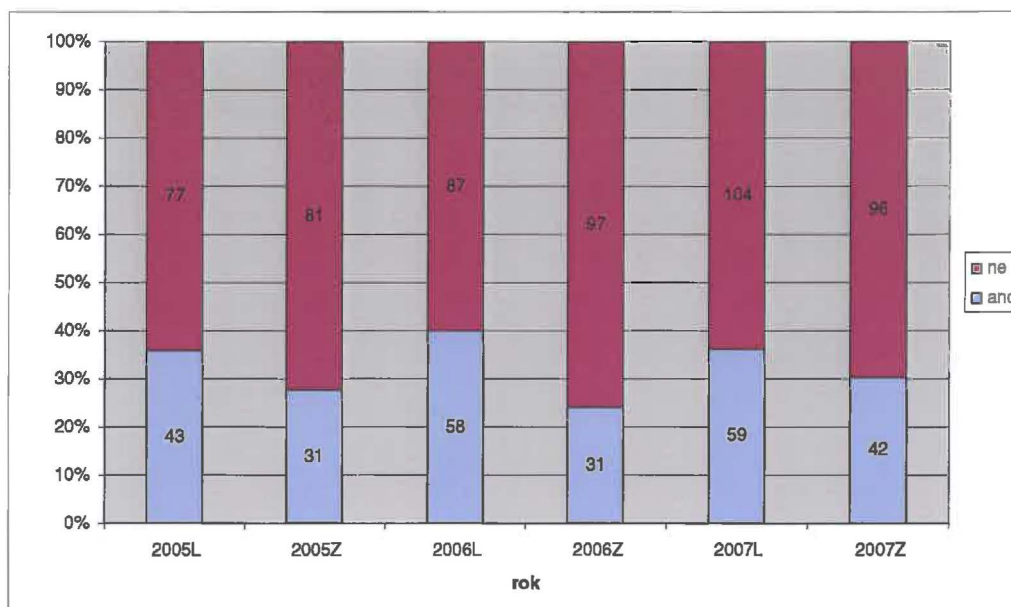
Co se týče struktury hráčské základny (graf 10), v létě 2004 tvořili chlapci 38 z 57 hráčů (67%), v zimě 2007 to bylo již jen 74 ze 138 hráčů, což odpovídá 54%, přičemž v létě téhož roku to bylo jen 51%. Dívky tak zaznamenaly značný vzestup z 33% na 49%. Minitenisovému výcviku se tedy věnuje přibližně stejný počet chlapců a dívek. Minitenisová příprava umožňuje současné zapojení hráčů obou pohlaví a je vidět, že je dívkami ve značné míře vyhledávána. Při soutěžích družstev mohou být čtyřčlenná družstva minitenisu v tomto ohledu složena jakýmkoli způsobem, což dává šanci opravdu každému jedinci, který se v tenisovém oddíle připravuje. Při soutěžích starších věkových kategorií jsou družstva složena ze 4 chlapců a pouze 2 dívek, což tuto situaci neumožňuje.

Graf 10. Struktura hráčské základny z hlediska pohlaví

Graf 11 ukazuje, že v letních měsících se soutěží (ať už jednotlivců či družstev) účastní o 10% více hráčů než je tomu v zimě. Důvodem je jistě fakt, že soutěže družstev se v České republice konají pouze během letního období a ne každý, kdo se minitenisu věnuje, startuje kromě vlastních tréninků rovněž na turnajích jednotlivců. Podíl hráčů účastnících se soutěží však v žádném období nepřekročil hranici 40%.

Graf 11. Hráči účastníci se soutěží minitenisu

4.3. Trenér

V dotazovaných klubech působí celkově 45 trenérů, z nichž se tréninku minitenisu věnuje 29, což činí necelých 65%. Ostatní trenéři působí v klubech u jiných věkových kategorií.

Charakteristika trenérů je uvedena v tab. 1 a grafech 12, 13. Z 29 trenérů minitenisu bylo 20 mužů (69%) a 9 žen (31%). Průměrný věk byl 31,7 roku a délka průměrné doby trenérské praxe 8,2 roku. S ohledem na průměrnou hodnotu je však věkové spektrum značně rozmanité. Na základě získaných údajů se věk trenérů pohyboval od 16 do 60 let.

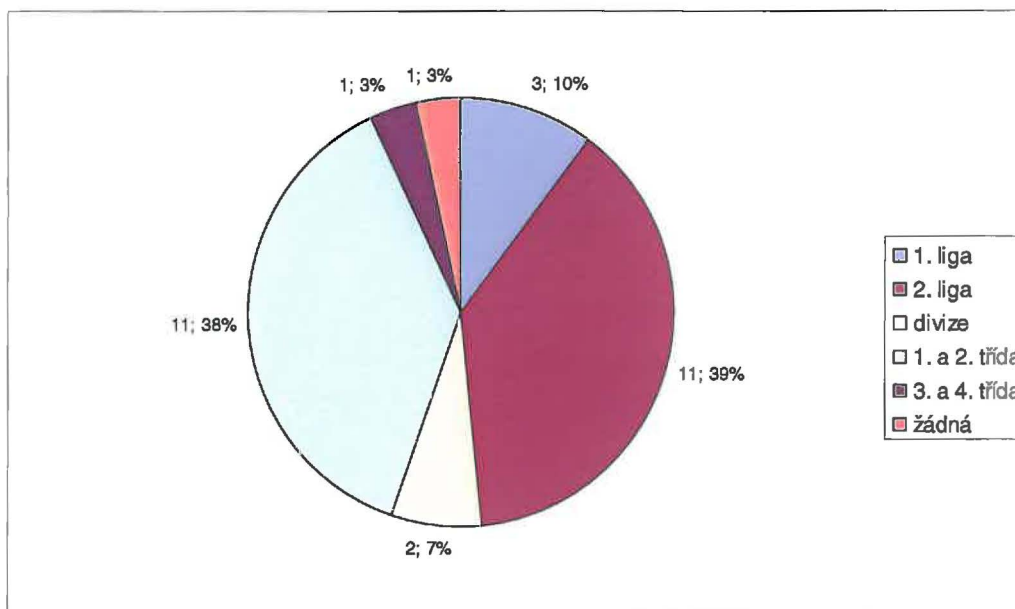
Co se týče trenérských hráčských zkušeností (graf 12), nejvíce byly zastoupeny 1. a 2. třída, a 2. liga (39% a 38%), nejméně pak 3. a 4. třída, a žádná hráčská zkušenost (3%). Při tréninku dětí podle mě však věk nehraje prakticky žádnou roli, důležitější je spíše ukazatel doby působení v roli trenéra, protože i v budoucnu potenciálně výborný trenér mládeže si musí ze začátku zvykat na odlišnosti při práci s mládeží. Hráčské zkušenosti nejsou podle mě rovněž prioritní. Vysoká herní úroveň je sice jistou výhodou v tom směru, že se díky ní může trenér snadněji vzorem pro mladé tenisty a vybudovat si u nich potřebnou autoritu, ale význam hráčské úrovně stoupá výrazněji u starších věkových kategorií. Při práci s dětmi je ovšem potřebné, aby trenér dokázal působit na

správné složky vedoucí k budoucímu rozvoji jedince a budoval u svých svěřenců motivaci ke hře samotné.

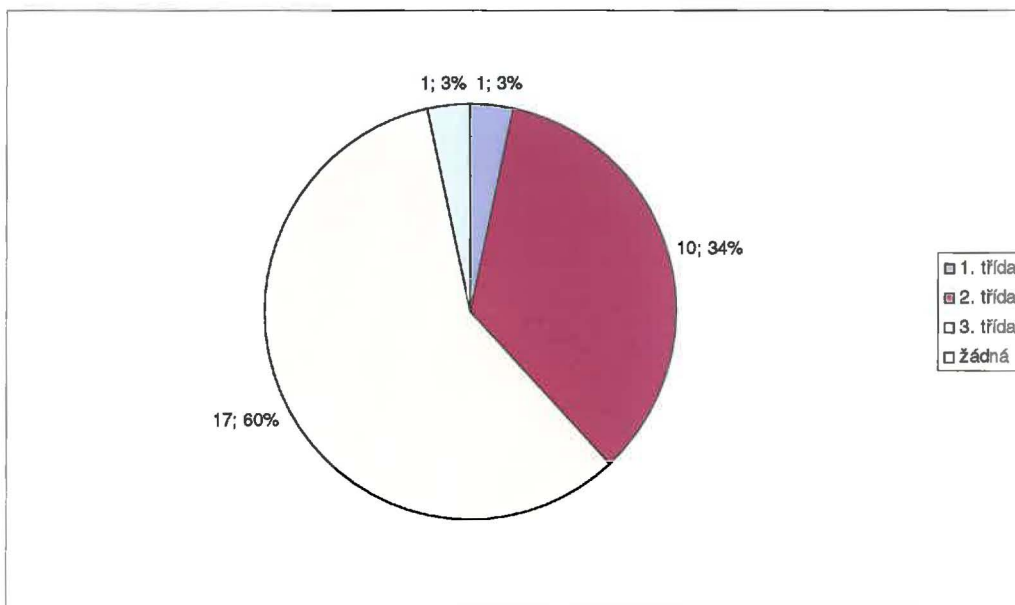
Tab. 1. Charakteristika trenérů minitenisu

	n	věk	délka praxe
muži	20	31,95	9,05
ženy	9	31,1	6

Graf 12. Hráčské zkušenosti

Graf 13. Trenérská licence

Graf 13 objasnil, že 60% trenérů mělo 3. třídu trenérské licence, 34% 2. třídu, po 3% pak 1. třídu a licenci žádnou. Trenérská licence však nemusí být sama o sobě podmínkou, že trenér bude při vyšším dosaženém stupni kvalitnější a pro trenérskou praxi způsobilější. Důležitější se mi zdá fakt, že sedm z osmi klubů (87,5%) uvedlo, že se jejich trenéři nadále v rámci své praxe vzdělávají. Nejčastěji pomocí absolvování školení či studiem odborných publikací.

4.4. Tréninková jednotka

Co se týče organizace tréninkové jednotky, byly získané výsledky velmi podobné. S výjimkou maximálního počtu 16 hráčů na TJ (na které však zároveň kooperují 4 trenéři), nepřevyšoval počet 8 hráčů. Tento stav odpovídá doporučením uváděným v odborné literatuře, kdy počet hráčů během tréninkové jednotky nemá být vyšší než 8 na jednoho trenéra. Ideální by byl jeden hráč na jednoho trenéra či 2 hráči na jednom dvorci na jednoho trenéra, ale rovněž nejčastější poskytovaný výsledek 4 hráčů je uspokojivý. Trenér má pak možnost plnohodnotně se věnovat každému jedinci, což vede ke spokojenosti jak hráčů samotných, tak trenérů a rodičů.

Tréninkové pomůcky využívají trenéři v 7 z 8 klubů, 75% umožňuje zapůjčení tenisového vybavení. Objem zatížení pro hráče odpovídá ve všech klubech tréninkové jednotce délky 60 minut (zpravidla 2x týdně).

Všechny výše zmíněné informace vypovídají o tom, že při tréninku minitenisu berou trenéři ohled na pravidla práce s dětmi.

Nejvýraznější rozdíl mezi jednotlivými kluby spočívá v cenách tréninkových cyklů. V letním období se cena pohybovala od necelých 30 do 90Kč, přičemž průměrná hodnota činila 50Kč. V zimním období je cena přibližně o 20Kč vyšší. I přesto není podle mě nijak vysoká a při uvážení objemu zatížení není tenis dětí finančně příliš náročný. Zvyšuje to tak možnosti, že se děti rozhodnou věnovat právě tenisové hře.

Většina tenisových klubů pořádá pravidelně 1-2x ročně akce jako setkání s rodiči, tenisová soustředění či oddílové turnaje. Šest z osmi klubů se aktivně zapojuje rovněž do propagace, nejčastěji tiskovou nebo mediální formou. Těmto klubům je umožněna jejich práce také díky podpoře měst, tenisového svazu či sponzorů v podobě materiální či finanční pomoci. Pouhé nabídka možnosti tréninku minitenisu nemusí stačit. Tak jako ve všech odvětvích dnešní doby, i zde je potřeba vhodná forma

propagace a aktivita klubů, která má za následek zviditelnění klubu jak u tenisové tak u netenisové veřejnosti.

Sedm klubů má rovněž zkušenosti s pořádáním minitenisového turnaje, na kterých se počet zúčastněných hráčů pohyboval nejčastěji okolo 15-20. Tento údaj svědčí o tom, že rodiče, trenéři a hráči mají zájem se těchto akcí účastnit a této možnosti rovněž hojně využívají. Je nutné vidět však rovněž úskalí této oblasti, kdy je třeba brát ohled hlavně na to, že minitenis je hlavně prostředníkem pro budování budoucího výkonu. Turnaje v tomto by měly zejména sloužit jako zpestření a neměly by být hlavním prostředkem vedoucím ke kýženému cíli. Tuto skutečnost mnozí rodiče často přehlížejí, proto je hlavně na trenérech, aby jim doporučili vhodnou cestu k budoucím úspěchům.

5. DISKUSE

Tato práce si kladla za cíl zjistit informace, které budou nápomocny pro zodpovězení otázky, jakým směrem se vyvíjel minitenis na území Jihomoravského kraje v letech 2005-2007. Je zřejmé, že zájem klubů, trenérů, rodičů a dětí o výuku tenisu je v regionu značný, což platí rovněž pro výuku minitenisu.

Během sledovaného období počet klubů a družstev těchto klubů neustále vzrůstal, a dá se také předpokládat, že tento trend bude pokračovat i v dalších letech. V souvislosti s tímto faktem docházelo rovněž k rozšiřování členské základny dětmi předškolního a mladšího školního věku.

Minitenisová družstva mělo v roce 2007 sestaveno jedenáct tenisových klubů, které byly v našem výzkumu požádány o poskytnutí potřebných dat. Oslovení tohoto počtu klubů v sobě nese určitá rizika, neboť se nemusí jednat o úplné pokrytí klubů věnujících se minitenisu na území Jihomoravského kraje. Mohou existovat i tenisové kluby, kde sice výuku prostřednictvím minitenisu realizují, družstva však do soutěže přihlášená nemají. Této možnosti jsem si vědom, nicméně na základě zkušeností a získaných informací ji ani příliš neočekávám, neboť již samotná koncepce minitenisu v rámci jeho projektu doporučovala a vybízela k aktivnímu zapojení hráčů do soutěžní činnosti, a to zejména soutěží družstev. V odborné literatuře je zdůrazňován fakt, že minitenis umožňuje hráčům hrát již od počátků výuky výměny, cvičné zápasy atd. a tím pádem mohou děti konfrontovat naučené dovednosti se svými vrstevníky, což je pro ně význačným motivačním prvkem do jejich dalšího snažení.

Jak jsem již uvedl, s počtem klubů docházelo rovněž k růstu počtu hráčů, kteří na jižní Moravě výuku prostřednictvím minitenisu absolvovali (viz. graf 7). Získané údaje mohou v tomto ohledu podléhat zkreslení, protože v jednotlivých obdobích se tréninku nevěnovalo stejné množství klubů. Tato situace se týkala zejména let 2004 a 2005. Na základě hlubšího poznání jeví ve zbývajících oddílech se nám podařilo zjistit, že i v obdobích, ve kterých se minitenisu věnoval stejný počet klubů, docházelo k progresivnímu růstu. Tento údaj pomáhá osvětlit cíle, které jsem si pro tuto práci stanovil.

Hybným faktorem tohoto faktu je samozřejmě snaha samotných klubů, ale napomáhá také snaha jednotlivých měst a tenisových svazů, které v rámci svých možností minitenis různými způsoby propagují či poskytují potřebné prostředky.

Zástupci oslovených klubů, kteří dotazníky zpět nedodali a neposkytli ani dílčí informace, se omluvili z důvodu časové zaneprázdněnosti či jiného důvodu. Bohužel nebylo možné vybrat jiného zástupce klubu, který by mi požadované informace mohl sdělit. V jednom případě mi pak zpětné zaslání bylo odmítnuto s tvrzením, že sledování statistických ukazatelů není při tréninku dětí tím nejdůležitějším prvkem. S tímto názorem se dá do jisté míry souhlasit, nicméně i tak je statistika nedílnou součástí sportu a studium statistických dat může být v mnoha ohledech vypovídající a prospěšné.

Je přirozené, že při podobných šetřeních není návratnost dotazníků stoprocentní. Domnívám se, že výsledný údaj 73 procent je velmi uspokojivým výsledkem.

Tato práce zmapovala stav, který v současnosti na území Jihomoravského kraje v souvislosti s minitenisem panuje a mohla by sloužit jako výchozí bod dalšího výzkumu, který by probíhal v celoplošném měřítku.

6. ZÁVĚR

Podstatným činitelem při hraní tenisu je podchycení zájmu dětí o tento sport. Tenis, který se hraje ve standardních podmínkách, může být pro děti pouze názornou ukázkou toho, co by sami mohly v budoucnu zvládnout. Minitenis však zároveň i těm nejmenším umožňuje samotnou hru vyzkoušet, neboť veškeré vybavení a pravidla jsou jim uzpůsobeny.

Při výuce prostřednictvím minitenisu se klade důraz na zábavu dětí, nikoli na výkon. Vyhledávají se také adekvátní soupeři a tím se vytváří optimální předpoklady pro budoucí tenisový vývoj dítěte.

Z hlediska psychomotorického vývoje si dítě začíná nevědomě rozvíjet senzomotorickou koordinaci, orientaci v prostoru, představivost, rytmus hry, koncentraci, učí se přijímat jak úspěchy, tak i neúspěchy, čímž se učí regulovat aktuální psychické stavy a formovat psychickou odolnost. Všechny tyto ukazatele jsou zřejmě příčinou, proč se minitenis těší v poslední době tak značné oblibě.

Cílem této práce bylo vyzkoumat vývoj minitenisu na území Jihomoravského kraje v letech 2005-2007. Původním předpokladem zavedení minitenisu do prostředí tenisových klubů bylo přilákat k tréninku více zájemců, kterým se pak trenéři budou mít možnost v rámci své práce věnovat a celkově jejich osobnost rozvíjet. Minitenis se měl v klubech stát samozřejmou součástí výuky. Tato forma by u jedinců měla vzbudit zájem o vykonávání aktivity, které se pak budou moci po celý zbytek života.

Z těchto důvodů jsem se rozhodl zjistit, jak jsou původní myšlenky rozšiřování minitenisu ve sledovaném regionu naplňovány a zda se daří tuto ideu realizovat v praxi.

Na základě získaných informací můžeme konstatovat, že trend rozšiřování minitenisu se nevyhnul ani sledovanému území. Minitenis se zde během poměrně krátkého časového období výrazně rozvinul, je používán při výuce dětí mnoha trenéry působícími v tenisových oddílech s cílem rozvíjet děti a učit je tenisovým dovednostem.

Pro dosažení vysoké sportovní výkonnosti v dospělém věku se musí skloubit řada okolností, vrozenými dispozicemi samotných hráčů počínaje, vlivem přírodního a sociálního prostředí a obsahem tréninkové jednotky konče. Zatímco vrozené dispozice nikterak změnit, pro zbylé dva faktory můžeme udělat mnohé.

V této práci jsem prokázal, že pro tenisovou přípravu dětí jsou na jižní Moravě uspokojivé podmínky a dětem se věnují kvalifikovaní trenéři, kteří jsou seznámeni s pravidly práce s dětskou populací a podmínkami efektivního vedení tréninkové jednotky. Na základě zjištěných informací lze konstatovat, že jsou vybudovány pevné základy umožňující rozvoj minitenisu i v letech budoucích.

Přestože se minitenis na území Jihomoravského kraje rozvíjí značným tempem (od roku 2004 se počet klubů zdvojnásobil, čímž se nemůže pochlubit žádná jiná věková kategorie), stále zůstává nejméně zastoupenou kategorií. V současné době se hraje zhruba v 15-ti procentech klubů věnujících se soutěžní činnosti družstev. Jsou jimi veskrze elitní kluby jižní Moravy, které se věnují tréninku hráčů všech věkových kategorií. S tímto typem výuky mají všeobecně dobré zkušenosti, ve své práci dosahují neméně kvalitních výsledků.

Naskýtá se tedy možnost větší propagace minitenisu do klubů středního a menšího rozsahu, které se o této formě doposud ani nemusely doslechnout. V tomto ohledu leží zodpovědnost zejména na tenisových svazech, které by se měly i nadále snažit o prosazování minitenisu a zdůrazňování výhod této myšlenky, na kterou jsou doposud pozitivní ohlasy.

7. SEZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ:

1. BOLARDT, A. *Tenis s pálkou*. Praha : Olympia 1982.
2. CRESPO, M., MILEY, D. *Minitenis do škol*. Olomouc : UP Olomouc, 1998.
3. CRESPO, M., MILEY, D. *Tenisový trenérský manuál 2. stupně*. Olomouc : ČTS, 2001.
4. ČERMÁK, J. Jak hledat nové talenty. *Tenis*. 2007, č. 7, s. 15.
5. ČESKÝ SVAZ TĚLESNÉ VÝCHOVY. *Ročenka ČSTV 2005*. Praha : Olympia, 2006. ISBN 80-7033-947-0
6. ČESKÝ TENISOVÝ SVAZ. *Adresář klubů ČTS* [online]. 2002 [cit. 2008-01-02]. Dostupný z WWW: <<http://cztenis.cz/index.php?id1=11&id2=1@ion=6>>.
7. DOVALIL, J. *Výkon a trénink ve sportu*. Praha : Olympia, 2002. ISBN 80-7033-760-5
8. FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-367-6
9. GROSSER, M., SCHÖNBORN, R. *Leistungstennis mit Kindern und Jugendlichen : der optimale Weg zum Topspieler*. Aachen : Meyer & Meyer, 2001. ISBN 3-89124-688-9
10. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2
11. CHOUTKA, M., DOVALIL, J. *Sportovní trénink*. Praha : Olympia, 1991. ISBN 80-7033-099-6
12. ITF. *Coaching Beginner Players Course* [online]. 2007 [cit. 2008-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.tenniscoach.com/members/beginner-players/17.%20Mini%20tennis/player.html>>.
13. JANKOVSKÝ, J. *Tenis : nácvik úderů : taktika hry : stavba a údržba kurtu*. Praha : Grada, 2002. ISBN 80-247-0169-3
14. KADERKA, I. *Stanovy Českého tenisového svazu* [online]. 2006 [cit. 2008-04-01]. Dostupný z WWW: <<http://cztenis.cz/index.php?id1=14&id2=2>>.
15. KORDA, P. Mistrovství ČR by ČEZ v minitenisu. *Tenis*. 2005, č. 11, s. 6.
16. LANGEROVÁ, M., HEŘMANOVÁ, B. *Tenis a děti*. Praha: Grada, 2005.

17. LEKIČ, M., SUKOVÁ, V. *Jak se naučit základy tenisu*. Praha : Český ústřední výbor ČSTV, 1988.
18. MAŇÁK, J. *Slovník pedagogické metodologie*. Brno: Paido, 2005.
ISBN 80-7315-102-2
19. MEČÍŘ, M., NAKLÁDAL, R. *Tenis*. Bratislava : Šport 1995. ISBN 80-7096-222-4
20. PAVLIŠ, Z., a kol. *Školení trenérů ledního hokeje*. Praha : ČSLH, 1995.
21. PERIČ, T. *Sportovní příprava dětí*. Praha : Grada, 2004. ISBN 80-247-0683-0
22. RYCHTECKÝ, A., FIALOVÁ, L. *Didaktika školní TV*. Praha : Karolinum, 2004.
23. SCHOLL, P. *Tenis*. České Budějovice : Kopp, 2002. ISBN 80-7232-169-2
24. SCHÖNBORN, R. *Advanced techniques for competitive tennis*. Aachen : Meyer & Meyer, 1999. ISBN 3-89124-534-3
25. SKALKOVÁ, J. Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu.
Praha : SPN, 1983.
26. STOJAN, S., BRABENEC, J. *Tenis zdravým rozumem*. Praha : T/Production, 1999.
ISBN 80-238-4745-7
27. SVOBODA, B., VANĚK, M. *Psychologie sportovních her*. Praha : Olympia 1986.
28. ŠAFRÁNEK, P. Minitenis - děti mají radost ze hry. *Tenis*. 2004, č. 7, s. 22.
29. ŠAFRÁNEK, P.. *Proč minitenis?* [online]. 2006 [cit. 2008-04-02]. Dostupný z
WWW: <<http://minitenis.cz/index.php?id1=1&id2=1>>.
30. ŠPOK, P. Havířovský minitenis. *Tenis*. 2006, č. 9, s. 21.
31. TÁBORSKÝ, F. a kol. *Základy teorie sportovních her*. Praha : UK v Praze, FTVS,
2007. ISBN 978-80-86317-48-9
32. TÁBORSKÝ, F. *Sportovní hry II : základní pravidla - organizace - historie*. Praha :
Grada, 2005. ISBN 80-247-1330-6
33. TRUBKOVÁ, K. *Analýza odlišných způsobů výuky tenisu u dětí*. Praha, 2004. 58 s.
Diplomová práce

8. PŘÍLOHY

Seznam příloh:

Příl. 1. Příklad vyplněného dotazníku

Příl. 2. Účastníci soutěží družstev v roce 2005

Příl. 3. Účastníci soutěží družstev v roce 2006

Příl. 4. Účastníci soutěží družstev v roce 2007

Příl. 1. Příklad vyplněného dotazníku

DOTAZNÍK:

Dobrý den,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění následujícího dotazníku. Jsem studentem 4. ročníku Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze a získané informace budou sloužit jako podklad pro vypracování diplomové práce zabývající se vývojem minitenisu na území Jihomoravského kraje. Vedoucím práce je Mgr. Tomáš Kočib, asistent Katedry sportovních her na FTVS UK v Praze.

Dotazník je rozčleněn do 4 hlavních okruhů – klub, hráč, trenér, tréninková jednotka.

U otázek nabízející možnosti odpovědi , označte vyhovující odpověď křížkem .

U otázek doplněných vepište požadované údaje (počty, data, ...).

Pokud na některé otázky nemůžete odpovědět, ponechte pak kolonky prázdné (např. pokud jste s tréninkem minitenisu začali v roce 2007, neměli jste v předchozích letech žádné hráče minitenisu a nemůžete proto poskytnout informace o počtu hráčů).

Pozn.: v sekci trenér jsou vyznačena pole pro 5 trenérů věnujících se tréninku dětí věku

7 let.. Pokud jich ve vašem klubu pracuje takto více, pokračujte prosím na další řádky.

Vyplněný dotazník mi prosím zašlete zpět na e-mailovou adresu

martin.jurecek@post.cz, a to do 25.3.2008.

Za pečlivé vyplnění a zpětné zaslání dotazníku Vám předem děkuji.

Martin Jureček

KLUB:

Kdy jste ve vašem klubu začali s tréninkem minitenisu?							
2004		2005		2006		2007	
Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
	Léto			Zima			
Počet dvorců k dispozici	4			3			
Povrch dvorců	Antuka ☒	Umělý povrch ☐		Antuka ☒	Umělý povrch ☐		
	Beton ☐	Jiný:		Beton ☐	Jiný:		
Typ haly				Pevná ☐	Přetlaková ☒		
				Tělocvična ☐	Jiná:		
Je sportoviště vybaveno vhodným zázemím? (šatny, sprchy...)						Ano ☒	Ne ☐

HRÁČ:

Počet hráčů minitenisu ve věku 7 let	2004		2005		2006		2007	
	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima
Chlapci			5	7	6	7	8	8
Dívky			4	5	5	5	5	5
Kolik z nich se účastnilo turnajů či mistrovských zápasů?			4	4	5	5	6	5

Počet hráčů minitenisu ve věku 6 let	2004		2005		2006		2007	
	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima
Chlapci			2	4	4	7	0	0
Dívky			2	4	5	4	7	7
Kolik z nich se účastnilo turnajů či mistrovských zápasů?			1	1	1	1	1	1

Počet hráčů minitenisu ve věku 5 let a méně	2004		2005		2006		2007	
	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima
Chlapci			0	1	1	0	1	1
Dívky			0	0	0	0	0	0
Kolik z nich se účastnilo turnajů či mistrovských zápasů?			0	0	0	0	1	1

TRENÉR:

Počet trenérů působících v současnosti ve vašem oddíle	6	
Kolik z nich se věnuje tréninku minitenisu?	6	
Vzdělávají se v rámci své	Ano ☒ - jak? (školení, odborné publikace...) semináře	Ne ☐

trenérské činnosti?					
	Pohlaví Ž M	Věk	Délka trenérské praxe (roky)	Hráčské zkušenosti (nejvyšší soutěž)	Trenérská licence (třída)
Trenér č.1	M	30	10	2.liga	B
Trenér č.2	M	30	10	I.třída	B
Trenér č.3	M	28	3	I.třída	C
Trenér č.4	M	25	5	2.liga	
Trenér č.5	Ž	20	1	I.třída	C
...	M	16	1	I.třída	C
...					
...					

TRÉNINKOVÁ JEDNOTKA (TJ):

Maximální počet hráčů na TJ minitenisu	8	
Průměrný počet hráčů na TJ minitenisu	8	
Průměrný počet trenérů	2	
Využíváte při TJ minitenisu sportovní pomůcky?	Ano ☒ - jaké? kužel, terče, kondiční žebřík, švihadla, míče,	Ne ☐
Mají hráči možnost zapůjčení tenisového vybavení?	Ano ☒	Ne ☐

Objem zatížení	Léto	Zima
Doba trvání TJ (min)	60	60
Počet TJ týdně	2	2
Cena tréninkového cyklu	2.400	3.900
Počet hodin v cyklu	40	46

Pořádali jste minitenisový turnaj?	Ano ☒		Ne ☐					
Pokud ano, vyplňte prosím následující tabulku:								
	2004		2005		2006		2007	
	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima	Léto	Zima
Termíny konání				18.3.06	15.7.06	16.12.06	14.7.07	15.12.07
Počty hráčů				18	14	16	12	13
Pořádáte nějaké další akce?	Setkání s rodiči ☒		Ten. soustředění ☒		Oddílové turnaje ☒		Jiné: Kyjovský Kanár	
Kolikrát ročně?	2		2		2		1	

Propagujete váš klub?	Ano ☒ - jak? (mediální prezentace, web, tisk...) web, Kyjovské noviny, televize Slovácko	Ne ☐
Jste ve své činnosti podporováni?	Ano ☒ - kým? (ten. svaz, město...) město Kyjov	Ne ☐
Jakým způsobem?	dotace	

Příl. č. 2: Účastníci soutěží družstev v roce 2005

Seznam družstev	Věková kategorie a typ soutěže					
	minitenis	babytenis	ml.zaci	st.zaci	dorost	dospeli
ask blansko			2	3	3	2
ask blansko b						3
ask lipuvka			2	3		2
ask lipuvka b			3			4
bltc brno		prebor jts	2	3	3	liga 1.
bltc brno b						2
cechie zastavka a						4
cechie zastavka b						4
cemo mokra			2	3		4
cltk jihlava						2
cltk jihlava b						4
dtj kvetna				3		
fatra napajedla						liga 2.
fatra napajedla b						2
fltc brno						3
horacky tk trebic			2		1	divize
horacky tk trebic b					2	2
hr veverska bityska						4
ingstav brno					3	1
ingstav brno b						3
ingstav brno c						4
jiskra otrokovice				2	2	divize
jiskra otrokovice b						3
jizni svahy zlin						1
moravska slavia brno				1	liga	1
moravska slavia brno b			liga	3	3	
mosilana brno					3	3
ltc hodonin				3	2	1
ltc velen boskovice					3	3
ltc veseli n/m	prebor jts	prebor jts		3	3	4
sk jundrov			3	3	3	2
sk jundrov b						4
sk slatina				2	2	3
sk slatina b						3
sk tenis tisnov	prebor jts	prebor jts	1	2	1	divize
sk tenis tisnov b			3	3		
sk zlin	prebor jts	prebor jts	liga	liga	liga	liga 2.
sk zlin b	prebor jts	prebor jts	1		2	
sk zlin c			2			
sk zlin d			3			
skp kometa brno						3
skp kometa brno b						4
slavoj trest						4
slavoj trest b						4
slovacky tk breclav			2	3	3	1
slovan hodonin			1	2		liga 1.
slovan hodonin b			3			

slovan ivancice				3	3	
sokol bedrichov a			3	3	3	
sokol bedrichov b					3	
sokol bilovice				3	3	
sokol brno iv						4
sokol bystrc						4
sokol cebin			3			1
sokol cebin b						4
sokol husovice				3	3	
sokol chudcice a						4
sokol chudcice b						4
sokol jemnice						4
sokol kurim						4
sokol lanzhot	2		3	3	3	
sokol letovice	1		liga	liga	liga 2.	
sokol letovice b	3		2			
sokol moravske budejovice			3			3
sokol popuvky a						4
sokol popuvky b						4
sokol prstice			3	3		4
sokol rudice						4
sokol slavkov						4
sokol svitavka						4
sokol uhersky brod	3		1	2		3
sokol velke opatovice						4
sokol vizovice			3			4
sokol zabovresky	2		3	2		2
spartak adamov						4
spartak jihlava		prebor jts	liga	liga	liga	extraliga
spartak jihlava b			2	1	1	
spartak jihlava c			3			
spartak trebic						3
spartak velke mezirici					3	4
start brno			2	1	liga	1
start brno b					2	2
stk okrisky						4
tatran kohoutovice						3
tatran st. Liskovec					3	3
tatran st. Liskovec b						4
tc bajda kromeriz		prebor jts	2	1	2	liga 2.
tc brno	prebor jts	prebor jts	liga	liga	2	
tc brno b	prebor jts	prebor jts	2	2	3	
tc brumov				3		
tc brno c				3		
tc holesov				2	1	4
tc mj tenis brno	prebor jts	prebor jts	liga	liga	liga	divize
tc mj tenis brno b			1	1	1	3
tc mj tenis brno c			3			
tc pintera kyjov			1	2	2	2
tc velka bites					3	4
tj dolni bojanovice						4
tj komin				3	2	4
tj malenovice					3	4
tj mokra hora						4

tj moravsky krumlov				prebor jts	3		
tj nove město n/m					2	2	3
tj znojmo				prebor jts	liga	liga	1 2
tj znojmo b				prebor jts	3	2	
tk 2000 luhačovice							3
tk agrofert prostejov (tk česká sportovní)	prebor jts	prebor jts	liga	liga	liga		extraliga
tk bosonohy			2	2	liga		liga 2.
tk bosonohy b				3	3		divize
tk bystrice p/h				1	3		1
tk bystrice p/h b				3	3		
tk bystrice n/p				prebor jts			3
tk cernovice							4
tk chrlice							2
tk chrlice b							3
tk chrlice c							4
tk komarov						3	4
tk kunovice					3	3	4
tk kunstat			3	3			4
tk kyjov			2	2	3		
tk lisen							4
tk medlanky				2	2		divize
tk medlanky b							2
tk medlanky c							3
tk natali mostkovice				2	3		
tk nove sady							3
tk slavcin			3				
tk slapanice			3	2	3		2
tk slapanice b							4
tk turany			3	3	3		4
tk uherske hradiste			1	liga	1		divize
tk uherske hradiste b				1	2		2
tk vyskov			3	3	3		3
tom mikulov				3			4
travniky otrokovice							3
univerzita brno							3
univerzita brno b							4
vsk vut brno							3
vsk vut brno b							4
vtj va brno							3
zdas zdar n/s					2	2	2
zltc brno	prebor jts	prebor jts	liga	liga	liga		liga 1.
zltc brno b			1	3	1		divize
zltc brno c			3				
99 klubu	7	13	30	51	52		91
145 druzstev	9	16	47	62	63		132

Příl. č. 3: Účastníci soutěží družstev v roce 2006

Seznam družstev	Věková kategorie a typ soutěže					
	minitenis	babytenis	ml.zaci	st.zaci	dorost	dospeli
ask blansko			2	3	3	2
ask blansko b						3
ask lipuvka		prebor jts	3	3	3	2
ask lipuvka b						4
bltc brno			1	1	3	liga 1.
bltc brno b						4
cechie zastavka a						4
cemo mokra				3		4
cltk jihlava						3
cltk jihlava b						4
děj kvetna				3		
fatra napajedla	prebor jts				3	liga 2.
fatra napajedla b	prebor jts					2
horacky tk trebic		prebor jts	2	3	liga	divize
horacky tk trebic b					2	2
hr veverska bityska						4
hr veverska bityska b						4
ingstav brno					3	1
ingstav brno b						3
ingstav brno c						4
jiskra otrokovice				3	2	1
jiskra otrokovice b						3
moravska slavia brno			1	liga	liga	1
moravska slavia brno b				3	2	
mosilana brno					3	3
ltc hodonin			3	2	2	1
ltc veseli n/m				3		
sk jundrov			3	3	3	3
sk jundrov b						4
sk slatina				2	2	2
sk slatina b						3
sk slatina c						4
sk tenis tisnov	prebor jts	prebor jts	1	2	1	liga 2.
sk tenis tisnov b			3	3		
sk zlin	prebor jts	prebor jts	liga	liga	liga	liga 1.
sk zlin b	prebor jts	prebor jts	1	1	1	
sk zlin c			2			
sk zlin mladcova			3			
skp kometa brno						3
skp kometa brno b						4
slavoj trest						3
slavoj trest b						4
slovacky tk breclav			2	3	3	1
slovacky tk breclav b					3	
slovan hodonin			1	2	3	liga 2.
slovan ivancice					3	4
sokol bedrichov a				2	3	3

sokol bedrichov b						4
sokol bilovice						3
sokol brno iv						3
sokol brno iv b						4
sokol bystrc						4
sokol cebin				3		divize
sokol cebin b						3
sokol husovice						3
sokol chudcice a						4
sokol chudcice b						4
sokol jemnice						4
sokol kurim				3		4
sokol lanzhot		2	2	3		3
sokol letovice		liga	liga	1		liga 2.
sokol letovice b		2	2	3		
sokol moravske budejovice		3		3		3
sokol popuvky a						4
sokol prstice				3	3	4
sokol rudice						4
sokol slavkov						3
sokol slavkov b						4
sokol svitavka						4
sokol uhersky brod				1	2	2
sokol velke opatovice						4
sokol vizovice						4
sokol zabovresky		2	2	3		2
sokol zabovresky b						4
spartak adamov						4
spartak jihlava	prebor jts	liga	liga	liga		extraliga
spartak jihlava b		2	2	2		
spartak jihlava c		3				
spartak trebic						2
spartak velke mezirici						4
start brno		3	1	liga		divize
start brno b				1		2
stk okrisky						4
tatran kohoutovice						4
tatran st. Liskovec						3
tatran st. Liskovec b						4
tc bajda kromeriz	prebor jts	prebor jts	1	1	2	divize
tc brno	prebor jts	prebor jts	liga	liga	2	1
tc brno b	prebor jts	prebor jts	2	3	3	4
tc holesov				3		4
tc mj tenis brno	prebor jts	prebor jts	liga	liga	liga	divize
tc mj tenis brno b			1	1	1	2
tc pintera kyjov	prebor jts		2	2	3	2
tc velka bites					2	4
tj komin					2	3
tj malenovice					3	3
tj mokra hora						4
tj moravsky krumlov			3		3	
tj nove mesto n/m				3	2	3
tj znojmo	prebor jts	prebor jts	liga	1	1	2
tj znojmo b		prebor jts	2	2		

tk 2000 luhacovice tk agrofert prostejov (tk ceska sportovni)	prebor jts	prebor jts	liga	3 liga	liga	2 extraliga
tk bosonohy			2	2	liga	liga 2.
tk bosonohy b				3	3	divize
tk bystrice p/h				3	2	2
tk bystrice p/h b					3	
tk bystrice n/p				3		3
tk bzenec	prebor jts	prebor jts	3			
tk cernovice						4
tk chrlice						2
tk chrlice b						4
tk chrlice c						4
tk komarov					3	3
tk kunovice				3	3	4
tk kunstat			3	3		3
tk kyjov			2	2	3	
tk lisen						4
tk medlanky		prebor jts		2	2	divize
tk medlanky b						1
tk medlanky c						3
tk natali mostkovice			3	1	2	
tk nove sady						3
tk slavicin			2	3		
tk slapanice				2	2	3
tk slapanice b				3		
tk turany			3	3	3	3
tk turany b						4
tk uherske hradiste		prebor jts	2	liga	1	1
tk uherske hradiste b				2	3	3
tk vyskov			3	3	3	4
tk vyskov b					3	
tom mikulov				3	3	4
univerzita brno						4
univerzita brno b						4
vsk vut brno						3
vsk vut brno b						4
vtj va brno						3
zdas zdar n/s				3	3	2
zltc brno	prebor jts	prebor jts	liga	liga	liga	liga 1.
zltc brno b	prebor jts	prebor jts	1	3	1	divize
zltc brno c			3	3	3	
95 klubu	10	14	35	51	51	86
143 druzstev	14	18	46	64	66	120

Příl. č. 4: Účastníci soutěží družstev v roce 2007

Seznam družstev	Věková kategorie a typ soutěže					
	minitenis	babytenis	ml.zaci	st.zaci	dorost	dospeli
ask blansko			2	3	3	2
ask blansko b						3
ask lipuvka				3	3	2
ask lipuvka b						4
břtc brno			2	3	3	liga 1.
břtc brno b						3
cechie zastavka a						3
cemo mokra				2		4
cltk jihlava						2
cltk jihlava b						3
fatra napajedla	1				3	divize
fatra napajedla b						2
horacky tk trebic			2	2	1	divize
horacky tk trebic b					2	2
ingstav brno					3	2
ingstav brno b						3
ingstav brno c						4
jiskra otrokovice				2	2	1
jiskra otrokovice b						3
moravska slavia brno			1	liga	liga	2
moravska slavia brno b				3	2	
mosilana brno			2		2	3
lhc hodonin			2	1	2	1
lhc veseli n/m				3		
sk jundrov			2		3	2
sk jundrov b						4
sk slatina				3	2	3
sk slatina b						3
sk tenis tisnov	liga	1	1	2	2	liga 2.
sk tenis tisnov b			2	3		
sk zlin	liga	liga	liga	liga	liga	liga 1.
sk zlin b	1	1	1	1	2	
sk zlin c			2			
sk zlin mladcova			2			
skp kometa brno						3
skp kometa brno b						4
slavoj trest						3
slavoj trest b						4
slovacky tk breclav			2	3	3	1
slovacky tk breclav b					3	
slovan hodonin				2	3	divize
slovan ivancice						3
slovan ivancice b						4
sokol bedrichov a					3	4
sokol bilovice						3
sokol brno iv						3
sokol brno iv b						4

sokol bystrc						4
sokol cebin				3	3	divize
sokol cebin b						3
sokol husovice						3
sokol chudcice a						4
sokol chudcice b						4
sokol jemnice						4
sokol jemnice b						4
sokol kurim						4
sokol lanzhot			2	2	3	4
sokol letovice	1	1	liga	1	1	liga 2.
sokol letovice b			2	2	2	
sokol moravske budejovice			2	3	3	3
sokol popovky a						4
sokol prstice				3	3	4
sokol rudice						4
sokol slavkov						3
sokol uhersky brod				1	1	2
sokol velke opatovice						4
sokol vizovice						4
sokol zabovresky			2	2	3	1
sokol zabovresky b						4
spartak adamov						4
spartak jihlava		liga	liga	liga	liga	extraliga
spartak jihlava b			2	2	2	4
spartak jihlava c			2	3		
spartak trebic						3
spartak velke mezirici						4
start brno			2	1	liga	1
start brno b					1	2
stk okrisky						4
tatran kohoutovice						4
tatran st. Liskovec						4
tatran st. Liskovec b						4
tc bajda kromeriz		1	1	2	2	divize
tc brno	liga	liga	liga	liga	liga	divize
tc brno b	liga	1	2	2	1	3
tc brno c				3	3	
tc holesov				3		4
tc mj tenis brno	liga	liga	liga	liga	liga	liga 2.
tc mj tenis brno b	liga	1	1	1	1	1
tc pintera kyjov	1	1	2	2	2	2
tc velka bites					3	4
tc veverska bityska						4
tc veverska bityska b						4
tj komin					2	3
tj malenovice					3	2
tj mokra hora						4
tj moravsky krumlov		1	2		3	
tj nove mesto n/m				3	3	3
tk 2000 luhacovice				3		3
tk agrofert prostejov	liga	liga	liga	liga	liga	extraliga
tk bosonohy			2	2	1	liga 2.
tk bosonohy b					3	1

tk bystrice p/h				3	3	3
tk bystrice p/h b					3	
tk bystrice n/p				3		3
tk bzenec	1	1	2	3	3	
tk cernovice						4
tk chrlice						2
tk chrlice b						3
tk chrlice c						4
tk komarov			2		3	4
tk kunovice				3	3	3
tk kunstat				3	3	4
tk kyjov			2	2	3	
tk lisen						4
tk medlanky		1	2	3	2	divize
tk medlanky b						2
tk medlanky c						4
tk natali			2	1	2	4
tk slavicin			2	3		
tk slapanice				2	3	3
tk tilia		1				
tk turany			2	3	3	2
tk turany b						4
tk uherske hradiste		1	1	liga	liga	1
tk uherske hradiste b			2	2	3	
tk vyskov				3	3	4
tk znojmo	liga	liga	liga	liga	1	2
tk znojmo b		1	1	1		
tom mikulov				3	3	4
univerzita brno						3
vsk vut brno						3
vsk vut brno b						4
vtj va brno						3
zdas zdar n/s				3	3	3
zdas zdar n/s b						4
zltc brno	1	liga	liga	liga	liga	liga 1.
zltc brno b		1	1	3	2	divize
zltc brno c				3	3	
zltc brno d					3	
91 klubu	11	16	34	49	53	85
140 druzstev	14	21	45	62	69	119